

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU – HRVATSKI STUDIJI
FILOZOFSKI FAKULTET DRUŽBE ISUSOVE U ZAGREBU**

**Jordanovac 110
10000 ZAGREB**
tel.: 01/2354222
fax: 01/2354201
e-mail: ffdi@ffdi.hr

PRIJEDLOG PREDDIPLOMSKOG DVOPREDMETNOG STUDIJA

Filozofija i religijske znanosti

Zagreb, 2005.

PRIJEDLOG PREDDIPLOMSKIH I DIPLOMSKIH STUDIJA

PREMA NOVOM ZAKONU O ZNANSTVENOJ DJELATNOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU

Uvod

Donošenjem Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju kojeg je prihvatio Hrvatski sabor na sjednici 17. srpnja 2003. stvoren je zakonski okvir za provođenje reforme visokog obrazovanja prema Bolonjskoj deklaraciji, odnosno stvaranju European Higher Education Area (EHEA), čiji je potpisnik i Republika Hrvatska. Na Sveučilištu u Zagrebu pripreme za taj posao provedene su tijekom proteklih nekoliko godina sjednicama pojedinih odbora i sjednicama Senata Sveučilišta u Zagrebu. Te rasprave rezultirale su nizom naputaka, zaključaka i konstatacija, a konačno su objedinjene i usustavljene u programskom dokumentu ISKORAK 2001.

Konkretan posao na provedbi reformi u skladu s novim zakonom u okviru Sveučilišta, započeo je sjednicom Senata Sveučilišta u Zagrebu 16. prosinca 2003. i usvajanjem programskih naputaka.

Posao oko izrade novih programa prema odredbama novog zakona radi se na temelju zajedničkog materijala «Prijedlog studijskih programa», kojeg je usvojio Senat i prema kojem su sve sveučilišne članice trebale pristupiti izradi novih kurikuluma svojih studija i taj posao okončati do konca veljače 2004. Kasnijim dopunama ovog materijala i popratnim dopisima taj rok je prolongiran.

Posao oko izrade programa trebao je biti okončan na Sveučilištu u Zagrebu do konca travnja 2004., a prosudbene skupine trebale su valorizirati nove programe do početka akademske godine 2005./2006., do kada je bilo predviđeno da sve sveučilišne članice započnu nastavu prema novom Zakonu. U ljeto 2004. donesene su izmjene i dopune Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 105/04), a slijedećim izmjenama i dopunama istog Zakona, koje su stupile na snagu 18. prosinca 2004. (Narodne novine, br. 174/04) brisana je odredba Zakona kojom je bilo predviđeno da će se poslijediplomski studiji ustrojiti i početi provoditi prema odredbama ovoga Zakona počevši od školske godine 2004./2005. Rok za uvođenje preddiplomskih i diplomskih programa ostao je 2005/2006. godina.

Povjerenstvo Rektorskog zbora za pripremu i praćenje implementacije Bolonjske deklaracije napravilo je u prosincu 2004. Upute za sastavljanje prijedloga preddiplomskih i diplomskih studijskih programa prema kojima su rađeni prijedlozi programa svih studija Hrvatskih studija.

Hrvatski studiji organizirali su izradu kurikuluma svojih studija na sjednicama koordinacijskog kolegija. Imenovani su nositelji izrade programa za svaki studij pojedinačno,

a redovito su se održavali sastanci radne skupine i koordinacijskog kolegija (pročelnici svih studija). Održani su i sastanci nastavnika svakog studija (neki i više puta), imenovan je koordinator izrade novog programa prema ECT sustavu, a predstavnici Hrvatskih studija redovito su sudjelovali na koordinacijskim sastancima nastavnčkih fakulteta na Sveučilištu u Zagrebu i na drugim sjednicama i radnim skupinama u okviru Sveučilišta u Zagrebu i na seriji tribina koje je organiziralo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske o reformi visokog obrazovanja. Izrađene su i upute za izradu svakog od programa za svaki studijski smjer, koje su se u nekoliko navrata korigirale i dopunjavale. Prema ovim naputcima izrađeni su prijedlozi svih pojedinačnih programa sada postojećih studija na Hrvatskim studijima, neki od njih su bitno redefinirani, a u prijedlog promjena prema Bolonjskoj deklaraciji ušli su i neki programi za koje se procijenilo da bitno dopunjavaju ponudu i izbor na Hrvatskim studijima i da su komplementarni dosad postojećim programima. Također nude se neki programi za koje postoji interes u gospodarstvu i upravi, a koji se do sada nisu nudili u okviru Sveučilišta u Zagrebu.

Osnovna načela i polazišta

Svi studijski programi rađeni su prema osnovnim načelima Bolonjske deklaracije koja planira objedinjavanje europskog visokoobrazovnog prostora (EHEA). To se posebno odnosi na:

- prihvaćanje sustava lako prepoznatljivih i usporedivih akademskih stupnjeva i uvođenje suplementa diplomi;*
- prihvaćanje sustava zasnovanog na dva obrazovna ciklusa, preddiplomskog i diplomskog;*
- uvođenje ECT sustava kao prikladnog sredstva u promicanju najšire razmjene studenata;*
- promicanje mobilnosti studenata, nastavnika, istraživača, administrativnog osoblja;*
- promicanje europske suradnje u osiguranju kvalitete;*

Zakonski okviri za provođenje reforme su sadržani u trorazinskom modelu obrazovanja (članci 70 do 76 Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, NN br.123/2003), i to:

- a) preddiplomski studij (traje tri do četiri godine, odnosno 180 do 240 ECTS bodova);*
- b) diplomski studij (traje jednu do dvije godine, odnosno 60 do 120 ECTS bodova);*
- c) poslijediplomski studij (traje u pravilu tri godine, a skuplja se određeni broj ECTS bodova prema odluci svakog sveučilišta).*

a) Nakon završetka dodiplomskog studija studenti su, kao prvostupnici (u starijoj verziji Zakona: bakalaureati) osposobljeni za elementarno vladanje osnovama svoje struke i općenito poznavanjem osnova humanističkih i društvenih znanosti, u skladu s osnovnim programom Hrvatskih studija u cjelini s naglaskom na poznavanju osobitosti i svojstvenosti hrvatskoga kulturnog identiteta u (srednjo)europskom duhovnom okružju. Takvi kadrovi mogu se zaposliti ponajprije u izdavaštvu, kulturnim institucijama, muzejima, arhivima, novinama, radiju, televiziji, administraciji, turističkim agencijama, knjižnicama itd. Pretpostavlja se međutim da će većina nastaviti diplomski studij na samim Hrvatskim studijima ili drugdje, na srodnim studijima u Hrvatskoj ili inozemstvu. U skladu sa mogućnostima zapošljavanja i zahtjevima poslodavaca u vezi akademskog obrazovanja za određena zanimanja, neki preddiplomski studiji na Hrvatskim studijima organizirani su jednopredmetno i dvopredmetno, a drugi samo dvopredmetno. U načelu, preddiplomski studij na Hrvatskim studijima je dvopredmetan i završava izradom radnje i naslovom prvostupnik (baccalaureus) Hrvatskih studija s naznakama struka koje su studenti završili.

Preddiplomski studij traje tri godine (šest semestara) i student stječe najmanje 180 bodova. U slučaju jednopredmetnog studija najveći broj bodova otpada na prvi studij (maior) – oko 126 bodova, 30 bodova nose temeljni zajednički predmeti za sve studije Hrvatskih studija, a 24 bodova nose izborni kolegiji izvan struke. U slučaju dvopredmetnog studija također najveći broj bodova otpada na prvi studij (maior) – ali oko 90 do 100 bodova, 30 bodova nose temeljni zajednički predmeti za sve studije Hrvatskih studija, a između 50 i 60 bodova nosi drugi predmet studija (minor).

b) **Diplomski studij je – premda razlike nisu velike – načelno podijeljen u dva smjera: pedagoški i stručno-znanstveni. Oni se razlikuju u broju bodova koji se stječu iz grupe pedagoško-psiholoških-didaktičkih predmeta. S diplomom, kao magistri, studenti prvoga smjera su uz sve prethodno navedene mogućnosti s postignutim stupnjem prvostupnika (bakalaureasom) osposobljeni prvenstveno raditi u školama, a kao magistri struka na svim mjestima koja zahtijevaju kadrove kvalificirane u pojedinoj disciplini. Diplomski studiji su jednopredmetni, traju četiri semestra ili dvije godine i na njima studenti stječu najmanje 120 bodova. U to bodovno opterećenje spada i izrada magistarskog rada.**

c) **Na poslijediplomskom studiju student se specijalizira iz pojedine struke i nakon šest semestara studija (180 bodova) stječe naslov doktora znanosti iz dotičnog polja – grane znanosti. Svaki poslijediplomski studij je specifičan i izrađen na poseban, različit način od drugih. Završava izradom doktorske disertacije.**

Načela izrade programa

Svi studiji Hrvatskih studija kod izrade vlastitog programa koristili su se dosadašnjim programima, njihovim pozitivnim stranama, a nastojali su izbjeći negativnosti koje su se pojavljivale u provedbi i koncipiranju studija.

Kod izrade programa posebno su istaknuta načela:

- **afirmiranje identiteta Hrvatskih studija utvrđivanjem i propisivanjem temeljenih zajedničkih predmeta za sve studije: svaki student mora pohađati po jedan kolegij koji nosi 5 ECTS bodova na drugim studijskim smjerovima i svaki studijski smjer obvezan je ponuditi barem tri takvih kolegija za sve studijske smjerove (izbor određenog kolegija podliježe preporuci studija kod kojeg je student upisao maior);**
- **jedinstvenim modelom svih studija u okviru Hrvatskih studija, tj. jedinstvenim trajanjem svih ciklusa studija (3+2+3);**
- **kombiniranje studija u preddiplomskom i dijelom diplomskom, te poslijediplomskom studiju, načelom izbornosti ili modularnosti;**
- **maksimalnim povezivanjem i prožimanjem svih studija u okviru Hrvatskih studija kako bi se smanjilo dupliranje i racionalizirala nastava;**
- **načelo jednosemestralnosti kod koncipiranja kolegija;**
- **maksimalno se nastojala postići i proširiti izbornost na svim studijima i Hrvatskim studijima u cjelini i ponuditi studentima maksimalna mogućnost da biraju i sami oblikuju svoj studij;**
- **Bakalaureatska rad od 6 bodova**
- **Magistarska rad od 15, odnosno 30 bodova**
- **Pohađanje nastavnčkih predmeta tijekom 4. i 5. godine diplomskog studija**
- **Disertacija od 60 bodova**
- **Kod izrade syllabusa svakog kolegija bila su ključna dva glavna pitanja za određivanje ECTS-a: koliko minimalnih nastava je potrebno i koliko je minimalne literature za ispit?**

BA-MA model Hrvatskih studija

Pri konkretnom planiranju i programiranju ustroja svih studija korišteni su modeli i jedinstveni kriteriji. Cijeli postupak planiranja rađen je prema tzv. BA-MA modelu Hrvatskih studija, i koji znatnim dijelom već uspješno primijenjen na Studiju povijesti (ECTS bodovi, jednosemestralni kolegiji, nastava u radnim grupama) od 2003./2004. godine.

Okosnicu dosadašnjeg načina studiranja činili su predavanja pojedinih kolegija na svim studijskim smjerovima. Nastava je zbog toga činila najveći postotak ukupnog studijskog opterećenja svakog studenta. U prosjeku jednopredmetni studij nudi 40 kolegija za svoj predmet tijekom čitavog studija, a dvopredmetni studij oko 30 kolegija za svoj predmet. Nastava obuhvaća u prosjeku 2610 sati tijekom čitavog jednopredmetnog studija, odnosno 1958 sati za prvi predmet. Ako se spomenutom broju nastavnih sati jednopredmetnog studija doda priprema za 40 ispita koja se isključivo temelji na učenje bilježaka sa predavanja, onda stvarno studijsko opterećenje svih kolegija zajedno (fizička prisutnost na predavanjima, priprema na ispit i sam ispit) iznosi 3310 sati ili 119 ECTS bodova, što iznosi gotovo 50% ukupnog studijskog opterećenja prema ECTS normama za četverogodišnji studij (240 ECTS). Preostalo studijsko opterećenje prema istim normama ne bi smjelo iznositi više od 840 do 1260 stranica literature, odnosno 3 ili 4 knjige po kolegiju!

Vrste studijskog opterećenja i ECTS bodovi

Kod revalorizacije postojećih planova i programa pojedinih studija na Hrvatskim studijima polazilo se od sljedećih vrsta studijskog opterećenja (student workload):

1. prisustvovanje na predavanjima:

1 sat slušanja i bilježenja (max. 5 kartica teksta) - ukupno 1 sat

2. sudjelovanje u radnim grupama

1 sat slušanja i bilježanja zahtijeva dodatna 2 sata priprema - ukupno 3 sata

3. pisanje (seminarskog) rada

za 1 karticu teksta (1800 slovnih znakova) treba 4 sata rada (2,5 sata istraživanja + 1,5 sata pisanja po kartici)

4. čitanje stručne literature

1 sat za 10 stranica težeg teksta, odnosno

1 sat za 15 stranica laganijeg teksta

5. učenje stručne literature

1 sat za 6,25 stranice težeg teksta, odnosno

1 sat za 7,8 stranice laganijeg teksta

6. stručni izlet

jednodnevni izlet - 10 sati

Kada se spomenute vrste studijskog opterećenja izraze u ECTS bodovima (prema načelu da je 1 ECTS bod = 29 sati studijskog opterećenja), onda po 1 ECTS nose sljedeća opterećenja:

- 29 sati prisustvovanje na predavanjima (max. 140 kartica teksta)*
- 10 sati slušanja i bilježenja te dodatnih 19 sati priprema*
- pisanje rada od 7 kartica teksta (1800 slovnih znakova)*
- čitanje 290 stranica težeg teksta ili 435 stranica laganijeg teksta*
- učenje 185 stranica težeg teksta ili 230 stranica laganijeg teksta*
- trodnevni stručni izlet*

Preddiplomski studij - jednopredmetni studij

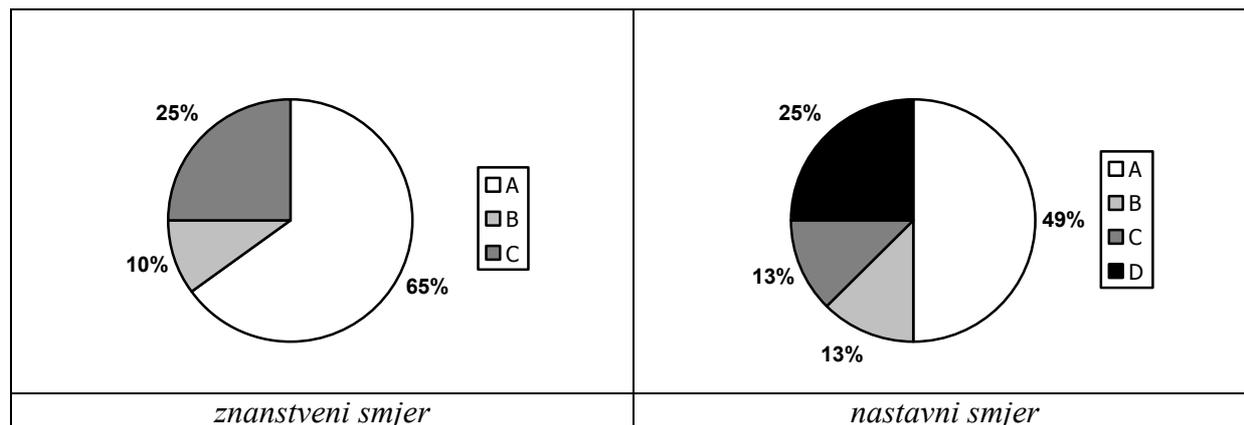
god.	semestar	ECTS bodovi (180)																								
I.	1.	A												B						C						D
	2.	A												B						C						
II.	3.	A												B						C						
	4.	A												B						C						
III.	5.	A												B						C						
	6.	A												B						C						

- A predavanja unutar obvezatnih kolegija - 75 bodova
- B izborne radne grupe unutar obvezatnih kolegija - 45 bodova
- C izborni kolegiji (predavanja ili radne grupe) - 24 boda
- D temeljni zajednički predmeti TZP - 30 bodova
- E bakalaureatski rad – 6 bodova

Preddiplomski studij - dvopredmetni studij

god.	semestar	ECTS bodovi (180)																								
I.	1.	A												B						C						D
	2.	A												B						C						
II.	3.	A												B						C						
	4.	A												B						C						
III.	5.	A												B						C						
	6.	A												B						C						

- A maior - predavanja unutar obvezatnih kolegija - 61 bod
- B maior - izborni kolegiji (predavanja ili radne grupe) - 33 boda
- F minor - 50 bodova
- D temeljni zajednički predmeti TZP - 30 bodova
- E bakalaureatski rad – 6 bodova

Poslijediplomski studij

god.	semestar	ECTS bodovi (180)																	
VI.	1.																		
	2.																		
VII.	3.																		
	4.																		
VIII.	5.																		
	6.																		

- A specijalizacija - 90 bodova
- B boravak na stranom sveučilištu - 30 bodova
- C doktorat - 60 bodova

Filozofski fakultet Družbe Isusove u Zagrebu

PRIJEDLOG PREDDIPLOMSKIH I DIPLOMSKIH STUDIJA

1. UVOD

a) Razlozi za pokretanje studija:

- *procjena njegove svrhovitosti s obzirom na potrebe tržišta rad u javnom i privatnom sektoru:*

Filozofski fakultet Družbe Isusove u Zagrebu (FFDI) je crkvena visokoškolska ustanova koju je ustanovila Kongregacija za katolički odgoj 1989. godine, sa svim akademskim pravima, uzdigavši već postojeći studij filozofije koji su vodili isusovci u okviru Filozofsko-teološkoga instituta u Zagrebu, Jordanovac 110, na razinu samostalnoga fakulteta. Hrvatski isusovci nastavljaju stoljetnu tradiciju sveučilišnog obrazovanja u Hrvatskoj, posebno u Zagrebu gdje su Isusovci započeli s predavanjem filozofije 6. studenog 1662, godine, a već 23. rujna 1669. godine osnovana je Zagrebačka Akademija, kolijevka Sveučilišta u Zagrebu. FFDI je ustrojen s dva studijska smjera: a) studij filozofije i b) studij religijskih znanosti. Tim studijima želimo pridružiti i preddiplomski studij latinskog jezika, kao dvopredmetni studij s filozofijom. Poznavanje latinskog jezika važan je preduvjet studiju filozofije, prevođenju brojnih latinskih knjiga i povijesnih dokumenata iz svijeta i Hrvatske. Sa svojim studijima Fakultet želi uvesti mlađi naraštaj u samostalno i kritičko promišljanje i osposobiti ih za kompetentni dijalog. Filozofski i religijski studiji proučavaju znanja koja su ugrađena u cjelokupnu, osobito zapadnu kulturu i civilizaciju, u sve humanističke, društvene ali i prirodne i tehničke znanosti. Studij filozofije i religijskih znanosti pomaže studentima da uz *učenost*, (stjecanje prikladnih znanja) postignu i *mudrost*, samostalno kritičko mišljenje. Znanje u suvremenom svijetu, osobito na području tehnike, brzo se mijenja, stoga se sve više osjeća potreba za *cjeloživotnim* obrazovanjem, za stjecanjem novih znanja. Smatramo da studiji na FFDI daju dobru humanističku izobrazbu koja je vrlo prilagodljiva na tržištu rada u javnom i privatnom sektoru.

- *njegova povezanost sa suvremenim znanstvenim spoznajama i/ili na njima temeljenim vještinama.*

Može se reći da je filozofija temeljna znanstvena disciplina koja omogućuje šire i dublje shvaćanje društveno-humanističkih znanosti. Studij filozofije, na temelju trajno vrijedne filozofske baštine, imajući u vidu novija filozofska i znanstvena istraživanja, želi studentima pružiti spoznaje i dublje razumijevanje čovjeka, njegova života, promicati sveskoliku refleksiju o svijetu u kojem živi. Studij religija pak u moderno globalno vrijeme je izuzetno značajan za oblikovanje cjelovitoga dijaloga među ljudima. Studijem se želi unaprijediti poznavanje religija, sadržaja njihova vjerovanja, manifestacije, njihove povijesne važnosti u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. Želi se ukazati na religijske probleme da bi se što boljim poznavanjem oni nadvladali, kako bi se izgrađivala kultura međureligijskog dijaloga, tolerancije i suradnje. Studijem latinskog jezika želi se osposobiti studente da uz filozofska znanja steknu poznavanje

latinskog jezika i književnosti (europske i hrvatske), osposobiti ih za samostalno prevođenje bogate literature svjetskih i hrvatskih latinista, kao i brojnih hrvatskih povijesnih dokumenata. Većina profesora FFDI svoje su specijalističke studije završili na poznatim sveučilištima u inozemstvu, redovite prate suvremenu literaturu, sudjeluju u znanstvenim simpozijima i projektima. Sve to jamči da se ozbiljno nastoji povezati znanstveno-obrazovnu djelatnost sa suvremenim znanstvenim spoznajama, osobito na području filozofije i religijskih znanosti.

- njegova usporedivost s programima uglednih inozemnih visokih učilišta, posebno onih iz zemalja Europske unije:

Programi, koje predlaže FFDI, povezani su i usporedivi s programima istovjetnih studija na većini europskim inozemnim studijima, osobito na crkvenim fakultetima. U tom smislu FFDI već desetak godina ugovorno surađuje (s Leopold-Franzen-Sveučilištem iz Innsbrucka, St. Andrew-Collegeom Sveučilišta iz Glasgowa i sa papinskim sveučilištem Gregoriana u Rimu.

Studij filozofije i religijskih znanosti usporediv je osobito s istovjetnim studijima na:

- sveučilištu Gregorijana u Rimu i
- Leopold-Franzen-Sveučilištu u Innsbrucku.

Studij latinskog jezika usporediv je sa sličnim studijem na sveučilištu Salesianum u Rimu.

b) Dosadašnja iskustva predlagača u provođenju ekvivalentnih ili sličnih programa.

Novija povijest isusovačke tradicije u poučavanju filozofije u Hrvatskoj počinje osnivanjem Filozofskog instituta 1937., a religijskih znanosti (teologije) na Filozofsko-teološkom institutu 1953. godine. Od 1981. godine studij filozofije i studij teologije postaju pridruženi (afilirani) studiji sveučilišta Gregorijana u Rimu, a intenzivna se suradnja nastavlja i osnivanjem samostalnog fakulteta (FFDI) 1989. godine. Cijelo to vrijeme postojala je trajna suradnja u stvaranju programa i izmjeni profesora. Značajna iskustva u organizaciji studija na FFDI stečena su u bliskoj suradnji FFDI i Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu. Osim na iskustva isusovačkog reda u visokom obrazovanju (isusovci u svijetu vode više desetaka poznatih sveučilišta), pozivamo i na naše gotovo sedamdesetgodišnje neprekinuto iskustvo poučavanja filozofije i teologije u Zagrebu.

c) Mogući partneri izvan visokoškolskog sustava koji su pokazali interes, ili bi mogli biti zainteresirani za njegovo pokretanje.

Studenti studijem *filozofije i religijskih znanosti* i studijem *filozofije i latinskog jezika* na preddiplomskom studiju se osposobljavaju za obavljanje poslova u upravnim, kulturnim, diplomatskim, medijskim i izdavačkim institucijama, te na područjima u kojima se pretpostavlja poznavanje filozofske-religijske tematike i latinskog jezika. Diplomskim studijem studenti oba studija stječu znanja koja imaju široku stručnu i znanstvenu primjenu, prvenstveno u srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ali u znanstveno-istraživačkim ustanovama. Poslijediplomskim studijem filozofije i religijskih znanosti stječe se znanje koje osposobljavaju za obavljanje znanstvenih poslova u poljima filozofije i religije ali i u drugim interdisciplinarnim područjima, i to u okviru visokoškolskih ustanova ili znanstveno-istraživačkih instituta.

d) Otvorenost studija prema pokretljivosti studenata

Studiji su usklađeni prema standardima bolonjskoga procesa, studentima je omogućeno da, osobito kroz izborne predmete, sami kreiraju značajan dio tijeka svoga studija, slušajući pojedine kolegije i izvan matičnog fakulteta. U sastavljanu programa posebna se pozornost posvećuje mogućnosti pokretljivosti studenta s obzirom na prijenos ECTS bodova, promjene i nastavka studiranja. Student stječe pravo upisa u višu godinu studija ako je skupio barem 40 ECTS bodova i to 30 iz glavnih i obveznih kolegija i 10 iz izbornih kolegija i seminara. Student može, uz odobrenje dekana, slušati izborne i obvezne kolegije i na drugim učilištima i studijskim smjerovima, ako za taj kolegij postoje točno određene ECTS vrijednosti. Ukupan broj ECTS bodova tih kolegija koji se ne slušaju u okviru studijskih programa FFDI ne smije prelaziti 10 ECTS bodova od ukupno 180 ECTS bodova na preddiplomskom studiju, odnosno 120 ECTS bodova na diplomskom studiju. O većem broju ECTS bodova stečenih izvan matične kuće, a na temelju obrazložene zamolbe studenta, odlučuje Vijeće fakulteta. Prijelaz studenata drugih učilišta na preddiplomske studije FFDI moguć je uz uvjet da ostvare minimalno potreban broj ECTS bodova. O priznavanju kolegije i stečenih ECTS bodova odlučuje dekan.

e) Ostale elemente i potrebne podatke, prema mišljenju predlagača.

FFDI prihvaća sljedeće zajedničke oznake na svim studijskim smjerovima na Hrvatskim studijima:

- prihvaćanje modela 3+2.
- temeljne zajedničke predmete (zajedno 30 ECTS bodova) koje studenti moraju tijekom tri godine pohađati na ostalim studijskim smjerovima Hrvatskih studija.
- bakalaureatska radnja nosi 6 ECTS bodova, magisterij nosi 15% ECTS bodova za nastavni smjer, a 30 ECTS bodova za znanstveni smjer, disertacija nosi 60 ECTS bodova.
- pedagoško-didaktički predmeti, ukupno 60 ECTS bodova, pohađaju se na 4. i 5. godini (na diplomskom studiju).
- Studenti mogu sudjelovati u organizaciji studija preko svojih predstavnika ili pojedinačno, u organizaciji izvođenja nastave i seminara, organiziranjem studentskih anketa radi osiguranja kvalitete studijskih programa i izvođenja nastave i učinkovitosti studiranja.

2. OPĆI DIO

2.1. Naziv studijâ:

- *Studij filozofije i religijskih znanosti FFDI - preddiplomski*
- *Studij filozofije i latinskog jezika FFDI - preddiplomski*
- *Studij filozofije FFDI - preddiplomski*
- *Studij filozofije FFDI - diplomski*
- *Studij religijskih znanosti FFDI - diplomski*

2.2. Nositelj i izvodač studija:

Filozofski fakultet Družbe Isusove u Zagrebu (FFDI) – Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu

2.3. Trajanje studija:

- Preddiplomski studij (dvopredmetni – *filozofije i religijskih znanosti, filozofije i latinskog jezika* i jednopredmetni – *filozofije*) traje tri godine (šest semestara) - 180 ECTS bodova;
- Diplomski (jednopredmetni – studij *filozofije* ili studij *religijskih znanosti*) traje dvije godine (četiri semestra) - 120 ECTS bodova;
- Poslijediplomski studij *filozofije* ili *religijskih znanosti* traje tri godine – 180 ECTS bodova.

2.4. Uvjeti upisa na studij:

- *Uvjeti upisa na preddiplomski studij* je završena gimnazija ili četverogodišnja srednja škola, za upis latinskog uvjet je srednjoškolsko znanje latinskog. Aktivno i pasivno znanje barem jednog stranog jezika (engleski, njemački, francuski, španjolski, talijanski), za preddiplomski i dva strana jezika za diplomski i poslijediplomski studij. Opći uspjeh u gimnaziji ili srednjoj školi vrednije se prema zakonskim i sveučilišnim propisima. Pismeni i usmeni razredbeni ispit čiji se sadržaj drži općeg gimnazijskog programa logike, hrvatskoga jezika i književnosti, povijesti, filozofije i katoličkog vjeronauka. Odluka o upisu donosi se uz prethodnu suglasnost državnih i akademskih vlasti a predviđa se upisna kvota 100 studenata na prvu godinu dodiplomskih studija. Sukladno odobrenoj kvoti pravo na upis novih studenata ovisi o postignutom uspjehu na razredbenom postupku.

- *Uvjeti upisa na diplomski studij filozofije ili religijskih znanosti* – znanstveni smjer, su prikupljenih barem 80 ECTS bodova u preddiplomskom studiju iz predmeta struke.

- *Uvjeti upisa na diplomski studij filozofije ili religijskih znanosti* – nastavni smjer, su prikupljenih barem 80 ECTS bodova u preddiplomskom studiju iz predmeta struke.

Upis na preddiplomski studij obavlja se na temelju raspisanog javnog natječaja. Broj studenata na prvoj godini diplomskog i poslijediplomskog studija ovisit će o zanimanju studenata, optimalni broj za diplomski studij je 50 studenata i za poslijediplomski studij 30 studenata.

2.5. Preddiplomski studij

Preddiplomski studiji na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu – Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu ustrojani su i izvode se kao **jednopedmetni** ili **dvopedmetni** studiji. Završetkom preddiplomskog studija student stječe stručni naziv: **prvostupnik** (*filozofije i religijskih znanosti; filozofije i latinskog jezika; filozofije*) FFDI – Hrvatskih studija.

Stecene kompetencije ovise o preddiplomskom studiju kojeg je student završio:

- sa završenim studijem *filozofije* student stječe temeljna znanja iz filozofskih disciplina (logike, metafizike, kritike, teodiceje, antropologije, kozmologije, etike, povijesti filozofije), razvija kritičko mišljenje, vještinu argumentiranog iznošenja vlastitog mišljenja i kritičku prosudbu tuđih stavova. Studijem se stječe široka humanistička naobrazba pogodna za nastavak cjeloživotnog obrazovanje i samostalnog učenja.
- sa završenim studijem *religijskih znanosti* studenti sječu temeljna znanja iz glavnih svjetskih religija (judaizam, islam, budizam, hinduizam) i posebno kršćanstva, osnovnih religijskih fenomena u povijesti i društvu, utjecaj i prisutnost religijske tematike u ranim oblicima umjetnosti. Studijem se želi osposobiti studente za kompetentni međureligijski dijalog i promicanje međureligijske tolerancije i suživota.
- sa studijem *latinskog jezika* prije svega se želi osposobiti studente za samostalno razumijevanje latinskih tekstova, njihova prevođenja i objavljivanja. Poznato je da u Hrvatskoj postoji bogata pisana ostavština na latinskom jeziku a mali broj stručnih prevoditelja latinskih tekstova.

Ovisno o studiju koji je student izabrao osposobljen je za poslove:

- u kulturnim ustanovama
- u državnim ustanovama
- u politici
- u obavijesnim sredstvima
- u izdavačkoj djelatnosti
- u bibliotekama
- u knjižnicama
- u udrugama civilnog društva.

Završetkom preddiplomskog studija filozofije i religijskih znanosti student stječe pravo na pohađanje diplomskog studija filozofije ili religijskih znanosti na FFDI, kao i druge diplomske studije na humanističkim i društvenim studijima u Hrvatskoj i inozemstvu.

2.6. Diplomski studij

Diplomski studiji na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu – Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu ustrojani su i izvode se kao **jednopedmetni** studiji.

Stecene kompetencije ovise o specijalizaciji diplomskog studija. Specijalizacija donosi proširenje znanja iz preddiplomskog studija, osposobljava za samostalni istraživački rad i objavljivanje znanstvenih radova.

Studenti koji su završili znanstveni smjer stječu specijalistička znanja koja ih osposobljavaju za znanstvena istraživanja u istraživačkim institutima, za rad na znanstvenim projektima osobito onima koji se bave temama iz filozofije, religije i etike, stječu uvjete za upis poslijediplomskog studija za stjecanje doktorata.

Studenti koji završe nastavni smjer stječu pravo za rad u srednjoškolskom obrazovanju, mogu predavati predmete filozofija, logika i etika.

Na diplomski studij *filozofije* na FFDI-u mogu se upisati kandidati koji su završili preddiplomski studij filozofije i religijskih znanosti na FFDI, koji su završili preddiplomski studij drugih humanističkih i društvenih struka, uz polaganje dodatnih ispita iz predmeta preddiplomskog studija filozofije, koje će odrediti dekan Fakulteta, i prikupiti barem 60 ECTS bodova iz glavnih i obveznih predmeta.

Na diplomski studij *religijskih znanosti* na FFDI-u mogu se upisati kandidati koji su završili preddiplomski studij filozofije i religijskih znanosti na FFDI, koji su završili studij teologije i preddiplomski studij drugih humanističkih i društvenih struka, uz polaganje dodatnih ispita iz predmeta preddiplomskog studija religijskih znanosti, koje će odrediti dekan Fakulteta, i prikupiti barem 60 ECTS bodova iz glavnih i obveznih predmeta.

2.7. Predlaganje studijskog programa u kojem su preddiplomski i diplomski dijelovi objedinjeni u jednu cjelinu.

Na FFDI se ne predlaže pokretanje studijskog programa u kojem su preddiplomski i diplomski dijelovi objedinjeni u jednu cjelinu.

2.8. Stručni ili akademski naziv ili stupanj koji se stječe završetkom studija.

Student završetkom diplomskog studija, znanstveni smjer, stječe stručni naziv: *magistar filozofije* ili *magistar religijskih znanosti* FFDI, Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu.

Student završetkom diplomskog studija, nastavni smjer, stječe stručni naziv: *magistar edukacije filozofije* ili *magistar edukacije religijskih znanosti* FFDI, Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu.

3. OPIS PROGRAMA

3.1. Popis obveznih i izbornih predmeta i/ili modula s brojem sati aktivne nastavne potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS – bodova.

(Vidi prilog)

3.2. Opis svakog predmeta:

(Vidi prilog)

STUDIJ *FILOZOFIJE I RELIGIJSKIH ZNANOSTI*

Preddiplomski dvopredmetni studij - 180 bodova.

Preddiplomski studij ***FILOZOFIJE I RELIGIJSKIH ZNANOSTI*** na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu (FFDI) – Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, traje tri godine (6 semestara), a izvode ga nastavnici FFDI-a, kao i gosti predavači s hrvatskih i inozemnih visokih učilišta i znanstvenih instituta.

Na preddiplomski studij *filozofije i religijskih znanosti* na FFDI-u mogu se upisati kandidati koji su završili gimnaziju ili četverogodišnju srednju školu, prošli razredbeni postupak ili položili državnu maturu.

Preddiplomski studij filozofije i religijskih znanosti, na temelju trajno vrijedne filozofske i religijske baštine, imajući u vidu novija filozofska i znanstvena istraživanja, želi studentima pružiti spoznaje i dublje razumijevanje čovjeka, njegova života, promicati svekoliku refleksiju i dijalog sa svijetom u kojem živi. Studijem se želi unaprijediti poznavanje religija, sadržaja njihova vjerovanja, manifestacije i ulogu u povijesti. Ukazati na religijske probleme da bi se što boljim poznavanjem oni nadvladali, kako bi se izgrađivala kultura međureligijskog dijaloga, tolerancije i suradnje. Po završetku trogodišnjeg, preddiplomskog studija, student dobiva stručni naziv *baccalaureus filozofije i religijskih znanosti*, o čemu dobiva svjedodžbu kojom stječe pravo obavljanja zakonom i tržišno predviđenih *stručnih poslova*. Sa završenim preddiplomskim studijem filozofije i religijskih znanosti osobe su sposobne raditi u državnim i kulturnim ustanovama, izdavačkoj djelatnosti, medijima, osobito na područjima u kojima se pretpostavlja poznavanje filozofske i religijske tematike. Preddiplomski studij filozofije i religijskih znanosti na FFDI-u pogodan je kao temeljita osnova za cjeloživotno obrazovanje i stjecanje novih znanja u područjima gdje ne postoje specijalistički studij. Završetkom preddiplomskog studija filozofije i religijskih znanosti stječe se pravo na pohađanje diplomskog studija filozofije ili religijskih znanosti na FFDI, a predstavlja i solidnu osnovu za nastavak diplomskog studija na drugim humanističkim i društvenim studijima u Hrvatskoj i inozemstvu.

Da bi završili trogodišnji studij i postigli svjedodžbu, studenti moraju prikupiti ukupno 180 ECTS bodova (30 po semestru odnosno 60 po godini studija), iz obje studijske grupe te iz

pomoćnih i zajedničkih predmeta. U preddiplomskom studiju razlikuju se: **Uvodni predmeti** - (Uvod u znanstveni rad, Uvod u filozofiju, Uvod u religijske znanosti, Uvod u Bibliju, Uvod u psihologiju, Uvod u sociologiju) kojima je osnova svrha da pripreme studente na lakše svladavanje sadržaja glavnih predmeta; **Glavni predmeti** – oznaka im završava s dvije nule - (Logika, Filozofija spoznaje, Metafizika, Filozofska antropologija, Povijest antičke filozofije, Filozofija o Bogu, Povijest filozofije srednjeg vijeka, Opća i individualna etika, Povijest filozofije novog vijeka, Filozofija prirode, Povijest suvremene filozofije, Povijest religija, Temelji objavljene religije, Biblija – SZ, Kršćanska antropologija, Biblija – NZ, Povijest kršćanstva); čine srž programa za postizavanje znanja struke; **Obvezni predmeti** – oznaka im završava s jednom nulom - (Moderna logika, Filozofija znanosti, Indijska filozofija, Fenomenologija religije, Istočne religije, Psihologija religije, Sociologija religije, Židovstvo, Islam); imaju važnost u upotpunjavanju i proširivanju znanja glavnih disciplina, s njima su usko povezani ili iz njih logički slijede; **Seminari, Izborni predmeti, Bakalaureatski rad; Zajednički predmeti** – koji predstavljaju zajedničke sadržaje za sve studentske smjerove na Hrvatskim studijima, student ih odabire samostalno (30 ECTS bodova u tri godine). Seminari, izborni predmeti i pisani radovi, redovito su povezani s glavnim predmetima (nije uvjet) i službe da student stiče navike znanstvenog grada i sam, sukladno interesima i sklonostima, formira dio svoga studija. Uvjet završetka preddiplomskog studija filozofije i religijskih znanosti na FFDDI jesu položeni svi *uvodni, glavni i obvezni* predmeti, bakalaureatski rad, i prikupljen dovoljan broj ECTS bodova iz seminara i izbornih kolegija. Položeni uvodni, glavni i obvezni predmeti, iz prethodne, uvjet su i za upis sljedeće godine studija.

Broj studenata u prvoj godini – 70 (40+20+10)

Prva godina studija

Oznaka	Naziv predmeta	Semestar	Sati tjedno	Ukupno sati	ECTS bodovi
Up0020	Uvod u filozofiju	1	2	30	3
Uv0010	Uvod u znanstveni rad	1	1+1	30	2
Fp1100	Logika	1	3+1	60	5
Fp2100	Filozofija spoznaje	1	4+2	90	6
Rp1110	Fenomenologija religije	1	2	30	2
Up0030	Uvod u sociologiju	1	2	30	2
Up0040	Uvod u psihologiju	1	2	30	3
Jp0111	Latinski jezik	1	2	30	2
	Temeljni zajednički predmeti HS (TZP) I	1			5
Up0050	Uvod u religijske znanosti	2	2	30	3
Up0060	Uvod u Bibliju	2	2	30	3
Fp3100	Metafizika	2	4+2	90	6
Fp1110	Moderna logika	2	2+1	45	4
Rp1100	Povijest religija	2	2	30	3
Rp2100	Temelji objavljene religije	2	2	30	3
Rp1120	Istočne religije	2	2	30	3
	TZP II	2			5
					60

Druga godina studija

Oznaka	Naziv predmeta	Semestar	Sati tjedno	Ukupno sati	ECTS bodovi
Fp5100	Filozofska antropologija	3	4+2	90	6
Fp8100	Povijest antičke filozofije	3	3+2	75	5
Fp8110	Indijska filozofija	3	2	30	3
Rp1130	Psihologija religije	3	2	30	3
Rp5100	Biblija – SZ	3	4	60	6
Iz2101	Izborni predmet iz Biblije SZ	3	2	30	2
	TZP III	3			5
Fp4100	Filozofija o Bogu	4	4+2	90	6
Fp8300	Povijest filozofije sred. vijeka	4	3+2	75	5
Rp1140	Sociologija religije	4	2	30	3
Rp3100	Kršćanska antropologija (I. i II.)	4	4	60	6
Rp2120	Židovstvo	4	2	30	3
Iz3101	Izborni predmet iz kršćanske antropologije	4	2	30	2
	TZP IV	4			5
					60

Treća godina studija

Oznaka	Naziv predmeta	Semestar	Sati tjedno	Ukupno sati	ECTS bodovi
Fp7100	Opća i individualna etika	5	3+2	75	4
Fp8400	Povijest filozofije novog vijeka	5	3+2	75	5
Fp3121	Estetika	5	2	30	3
Rp6100	Biblija – NZ	5	4	60	5
Rp7100	Povijest kršćanstva (I. i II.)	5	4	60	5
Sm3101	Seminar iz povijesti kršćanstva	5	2	20	3
Iz2201	Izborni predmet iz Biblije NZ	5	2	30	2
Jp0112	Grčki jezik	1	1	15	1
	TZP V	5			5
Fp6100	Filozofija prirode	6	3+2	75	4
Fp6110	Filozofija znanosti	6	2	30	3
Fp8500	Povijest suvremene filozofije	6	3+2	75	5
Rp4100	Islam	6	2	30	3
Sm3201	Seminar iz religija (islam, budizam,...)	6	2	30	3
Iz3202	Izborni predmet iz suvremene filozofije	6	2	30	2
Pr0320	Bakalaureatski rad	6			5
	TZP VI	6			5
					60

Prilog - 1

Studij filozofije i religijskih znanosti preddiplomski

3.1. Popis obveznih i izbornih predmeta s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS – bodova – prikaz pojedinih kolegija.

Napomena: izborni predmeti, prema našem programu, nestalni su dio programa koji se može mijenjati ovisno o inicijativi profesora i studenata. Osnovna je intencija da izborni predmeti budu tematski povezani s glavnim predmetima (što nije nužno), a služe da studenti mogu sami birati teme, sukladno svom interesu, i tako proširiti i upotpuniti svoje znanje i samostalno kreirati dio studija.

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti – FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Up0020	Uvod u filozofiju	
Težina kolegija: 1. stupanj-temeljni	Uvjeti za upis kolegija: Upis studija	ECTS bodovi: 3
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2+0) predavanja — —	Broj sati aktivne nastave: 30
Ciljevi kolegija	Uvesti studente u studij filozofije, njezine discipline, metodu rada i glavne smjernice razvoja filozofske misli u povijesti.	
Sadržaj kolegija	Predavanja iz "Uvoda u filozofiju" nastoje odgovoriti na temeljno pitanje: što je filozofija? Ona je ponajprije ljudski egzistencijal, tj. naravna sposobnost svakoga čovjeka da traži sveobuhvatne odgovore na pitanja o podrijetlu, sadržaju i svrsi svoga života i cijeloga svemira. U predavanjima se potanko razrađuje ta odredba filozofije koja se verificira u cijeloj povijesti filozofije. U vezi s tim ukazuje se na neka osnovna načela razumijevanja povijesti filozofije, interpretiraju se neki izabrani tekstovi epohalnih filozofskih mislilaca. Na kraju se tematizira odnos filozofije prema objavi i teologiji, prema prirodnim znanostima i umjetnosti te prema čovjekovu povijesnom prebivanju na zemlji.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u raspravama, studiranje određene literature	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> ne
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi; 70% ispit	
Literatura	<p>Obavezna: Anzenbacher, A., Uvod u filozofiju, Zagreb 1992; Bochenski, J. M., Uvod u filozofsko mišljenje, Split 1997; Fink, E., Uvod u filozofiju, Zagreb 1998; Keilbach, V., Kratak uvod u filozofiju, Zagreb 1945; Zimmermann, S., Uvod u filozofiju, Zagreb 1922; Heidegger, M., Što je to – filozofija? Zagreb 1972, str.5-24. P</p> <p>Preporučena: Bošnjak, B., Filozofija. Uvod u filozofsko mišljenje i rječnik, Zagreb 1973; Toma Akvinski, Što je filozofija? što istražuje filozofija? u: Izabrano djelo, izabrao, priredio i preveo Tomo Vereš, Zagreb 1981. str. 38-60; Despot, B., Uvod u filozofiju, Zagreb 1988. Hildenbrand, D. von, Was ist Phil</p>	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Up0010	Uvod u znanstveni rad	
Težina kolegija: 1. stupanj-temeljni	Uvjeti za upis kolegija: Upis studija	ECTS bodovi: 2
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 1+1) predavanja vježbe =	Broj sati aktivne nastave: 30
Ciljevi kolegija	Kroz predavanja i vježbu uvesti studente u osnovne tehnike i metodu znanstvenog rada.	
Sadržaj kolegija	Prvi dio: Opća metodologija. 1. Opći pojmovi metodologije. – 2. Intelektualni rad: pretpostavke u duhovnom i psihološkom redu. – 3. Učilišna predavanja i pripravljanje ispita). – 4. Rad u grupi i seminar. – 5. Sredstva i instrumenti studija i istraživalaštva. – 6. Izvori i kritička izdanja. Drugi dio: Metodologija znanstvenog rada. 7. Metodologija znanstvenog pisanog rada. – 8. Kartice. – 9. Citati, bilješke, kratice i sigle. – 10. Sinteza znanstvenog rada. – 11. Raspored pisanog znanstvenog rada (naslov; naslovna stranica; uvod; podjela teksta; naslovi dijelova i poglavlja; zaključak; dodaci; bibliografija; sadržaj). – 12. Tehnika sastavljanja pisanog znanstvenog rada. – 13. Tipkanje teksta i praktična primjena računala i programa za obradu tekstova (osnovni pojmovi). Studente se uvodi u korištenje biblioteke i traženje literature preko interneta.	
Studentske obaveze	Prisustvovati predavanjima, praktične vježbe u pisanju znanstvenog rada, učenje literature.	
Način polaganja ispita	Usmeni i pismeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> ne
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 30% pisani rad, 40% ispit	
Literatura	Obavezna: Šamić, M., Kako nastaje naučno djelo, Sarajevo 6. izd. 1984; Kniewald, Metodika znanstvenog rada, Zagreb 1993, str. 1-127. Preporučena: Farina, R., Metodologia, Roma 19864; Kos, S., Uvod u znanstveni rad. Skripta, Zagreb 1987; Silobrčić, V., Kako sastaviti i objaviti znanstveno djelo, Zagreb 1982.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Fp1100	Logika	
Težina kolegija: 1. stupanj-temeljni	Uvjeti za upis kolegija: Upis studija	ECTS bodovi: 5
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2+1) predavanja vježbe —	Broj sati aktivne nastave: 45
Ciljevi kolegija	Dati kratki povijesni pregled i znanja o oblicima misli i metodama spoznaje.	
Sadržaj kolegija	Predavanja iz logike donose u Prvi dio predavanja obrađuje tri tradicionalna oblika ljudske misli: pojam, sud i zaključak. Navode se zatim razne vrste pojmova, zatim odnosi među pojmovima. Drugi dio obraća se "sudu", koji se određuje kao: "spoj pojmova kojim se nešto tvri ili pruruče". Obrađuje se i tzv. računi sudova s logičkim operacijama i njihovim istinosnim tablicama. Treći dio obrađuje zaključak. Posebnu pozornost zaslužuje deduktivan posredan zaključak i to njegov kategorički oblik. Tu se susrećemo s njegovim figurama i modusima te s općim pravilima silogizma prema kojima se određuje valjanost silogizma. Drugi dio logike obrađuje metode spoznavanja. Zatim se govori o još nekim metodama osobito koje se primjenjuju u prirodnim znanostima, kao što su: opis, objašnjenje i predviđanje. Zatim se prikazuju načini otkrića i dokazivanja u znanostima kao i moguće pogreške u postupku dokazivanja. Razjašnjavaju se pojmovi: problem hipoteze, provjerljivost i opravdanje.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u vježbama, učenje literature.	
Način polaganja ispita	pismeni i/ili usmeni	ispit je prenosiv na višu godinu studija? ne
Ocjenjivanje studenata	30% aktivno sudjelovanje u nastavi i vježbama; 70% ispit	
Literatura	Obavezna: Aristotel, O tumačenju, Zagreb 1989; Aristotel, Kategorije, Zagreb 1992; Jakić, M., Logika, Zagreb 1995; Kovač, S., Logika, Zagreb 1994; Macan, I. Logika, Zagreb 2005 Preporučena: Arnold, Đ., Logika za srednja učilišta, Zagreb 1923; Kalužnin, L. A., Što je matematička logika, Zagreb 1975; A.N., Historija logike, Zagreb 1970; Petrović, G. Logika, Zagreb 1980.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Fp2100	Filozofija spoznaje	
Težina kolegija: 1. stupanj-temeljni	Uvjeti za upis kolegija: Upis studija	ECTS bodovi: 6
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 4+2) predavanja seminar —	Broj sati aktivne nastave: 90
Ciljevi kolegija	Pokazati u predavanjima mogućnost, uvjete i načine ljudske spoznaje, a u seminaru obraditi različite teme vezane uz povijest filozofije spoznaje.	
Sadržaj kolegija	U predavanjima se obrađuju pitanja o naravi filozofskog pitanja uopće, u kojem se posebno ističe kritički problem – problem mogućnosti ljudske spoznaje. Daje se kratak pregled kritičkog problema, s posebnim naglaskom na suvremenoj analitičkoj filozofiji. Posebna se pozornost posvećuje teoriji korespondencije i njezinu kriteriju istine. Filozofija spoznaje, prikazana u ovim predavanjima, usmjeruje se putem kritičkog realizma koji se zasniva na aristotelovsko-skolastičkoj tradiciji. U tom se okviru obrađuju pitanja u svezi s oblikovnjem pojmovne spoznaje. Konačno se postavlja problem slobodnog stava pred spoznanjem istine. Tu se spoznaja susreće sa čovjekovom slobodom, koja doduše može zaustaviti daljnji spoznajni postupak i traženje istine, ali se otkriva i određeni etos istine u čovjeku koji ga prisiljava da tako dugo traži dok nije za svoje tvrdnje pronašao dovoljno opravdanje. Uvid i sloboda, pa onda i kritika i etike, ne isključuju se, nego međusobno nadopunjuju i rasvjetljavaju.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima i seminaru, sudjelovanje u raspravama, rad u seminaru, učenje literature.	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> ne
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje na predavanjima; 50% ispit; 20% izrada seminara.	
Literatura	<p>Obavezna: Macan, I., Filozofija spoznaje, Zagreb 1997. Supek, I., Teorija spoznaje, Zagreb 1974. Zimmermann, S., Nauka o spoznaji, Zagreb 1942.</p> <p>Preporučena: Bošković, H., Problemi spoznaje, Zagreb 1931. Berberović, J., Znanje i istina, Beograd 1972. Supek, I., Filozofija znanosti i humanizam, Zagreb, 1979. Lonergan, B. J. F., Insight. A Study of Human Understanding, New York 1957. de Vries, J., Grundfragen der Erkenntnis, München 1980..</p>	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Rp1110	Fenomenologija religije	
Težina kolegija: 1. stupanj-temeljni	Uvjeti za upis kolegija: Upis studija	ECTS bodovi: 3
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2+0) predavanja — —	Broj sati aktivne nastave: 30
Ciljevi kolegija	Upoznavanje s religijskim fenomenima i njihovim manifestacijama u prošlosti i suvremenom društvu.	
Sadržaj kolegija	Fenomenologija religije obuhvaća općenito istraživanja religioznih fenomena u području povijesti religije, religioznu svijest u području psihologije religije. Fenomenologija religije se prvenstveno odnosi na zbilju čije je obilježje transcendentno, tajanstveno, sveto, nadnaravno, božansko, koja se očituje na razne načine i u raznim oblicima u svijetu i u ljudskoj svijesti. Ukratko, fenomenologija religije je nauka o tajanstvenim pojavama koje promatra i opisuje, ne ulazeći u njihovu procijenu. Ona je u stvari iskustvena a ne metafizička znanost; neka vrsta simbioze dvaju svijetova, dviju stvarnosti, najradikalnija iskustvenost koja u doživljenom sadržaju zahtjeva dokaz za sve teze i obrasce, uključujući i one logičke. Baš zbog svoje univerzalnosti fenomenologija se religije razlikuje od svih ostalih religioznih znanosti, premda joj nijedna od njih nije strana. Štoviše njezina je zadaća da pokaže njihovu uzajamnost i međusobno obogaćenje.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanja u raspravama, učenje literature	
Način polaganja ispita	usmeni i/ili pismeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> da
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 70% ispit	
Literatura	Obavezna: Durkheim, E., Elementarni oblici religijskog života, Beograd 1982; Eliade, James, W., Raznolikosti religioznog iskustva, Zagreb 1990; Jukić, J., Religija u modernom ljudskom društvu, Split 1973. Preporučena: Jukić, J., Budućnost religije. Sveto u vremenu svjetovnosti, Split 1991; Küng, H., Kršćanstvo i svjetske religije, Zagreb 1994; Lasić, H., čovjek u svjetlu transcendencije, Zagreb 1995; Schleiermacher, F., Über die Religion, Göttingen 1991; Sudbrack, J., Neue Religiosität. Herausforderung für die Christen, Mainz 1987; Wach, J., The Comparative Study of Religions, New York 1958; Welte, B., Christentum und Religionen der Welt, in Christlicher Glaube in moderner Gesellschaft. Freiburg i. Br. 1980.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Up0030	Uvod u sociologiju	
Težina kolegija: 1. stupanj-temeljni	Uvjeti za upis kolegija: Upis studija	ECTS bodovi: 3
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2+0) predavanja — —	Broj sati aktivne nastave: 30
Ciljevi kolegija	Upoznati studente s osnovnim pojmovima i znanjima iz sociologije da im se omogući lakše studiranje sociologije religije.	
Sadržaj kolegija	Sadržaj ovog predmeta prilagođen je "filozofskom okviru" unutar kojeg se predaje uz naglašeni uvodni karakter. Tumači se narav sociologija, uspoređuje s drugim društvenim znanostima. Tumače se konstitutivni elementi u društvu: obitelj religija obrazovanje, gospodarske i političke institucije, kultura; temeljni procesi društvenog života: socijalizacija, raslojavanje uloga i društveno međudjelovanje, devijantno ponašanje i društvena kontrola; skupine, organizacije, društvo, zajednica, kultura. Društvena zadaća sociologije: 1. sociologija kao kritička znanost; 2. sociologija i cilj društvenog djelovanja; 3. sociolog kao svjedok; 4. sociologija kao oruđe demistifikacije; 5. sociologija i socijalna politika; 6. sociologija i sloboda; 7. čemu služi sociologija; 8. društvena funkcija sociološkog istraživanja. Tumače se važnije sociološke teorije: 1. strukturalni funkcionalizam; 2. simbolički interakcionizam; 3. novi oblici razvoja u sociološkoj teoriji.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u raspravama, učenje literature.	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> da
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 70% ispit	
Literatura	Obavezna: Ritzer, G., Suvremena sociologijska teorija, Zagreb 1997; Parsons, T., Društva, Zagreb 1991; Skupina autora, Sociologija, Zagreb 1992. Preporučena: Weber, M., Protestantska etika i duh kapitalizma, Sarajevo 1968; Giddens, A., Sociology, Cambridge 1992; Gilli, G. A., Kako se istražuje, Zagreb 197; Rousseau, J. J., Rasprava o porijeklu i osnovama nejednakosti među ljudima. Društveni ugovor, Zagreb 1978; Giddens, A., Sociology, Cambridge 1992; Rocher, G., Introduction á la Sociologie Generale, Montral 1989.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Up0040	Uvod u psihologiju	
Težina kolegija: 1. stupanj-temeljni	Uvjeti za upis kolegija: Upis godine	ECTS bodovi: 3
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2+0) predavanja — —	Broj sati aktivne nastave: 30
Ciljevi kolegija	Cilj je ovog kolegija da studenti upoznaju i usvoje glavne pojmove i znanja iz psihologije, kako bi im se olakšalo i pospješilo studij sociologije religije.	
Sadržaj kolegija	Osnovni je cilj ovog kolegija da studenti upoznaju i usvoje glavne pojmove iz psihologije kako bi što bolje mogli upznati sebe i razumjeti vlastito i tuđe ponašanje. Uz svjesne, obrađuju se također i nesvjesni motivi koji pokreću osobu na djelovanje. Uz osnovne teme iz psihologije (psihofiziologija, percepcija, motivacija, čuvstva (emocije), obrambeni mehanizmi ličnosti, učenje i pamćenje,...); obrađuju se razine psihičkog života, loga podsvijesti i teorije osobnosti. Daju se osnovni podatci o psihopatologiji i psihoterapiji kao i o hereditarnim i ambijetalnim utjecajima. Psihodijagnostika: interwiev, projektivni testovi. Psihoanaliza, egzistencijalna, bihevioralna, humanistička psihoterapija. Logoterapija. Kristoterapija. Meditacija	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanju, sudjelovanje u raspravama, studiranje literature.	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> da
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 70% ispit	
Literatura	Obavezna: Furlan, I., čovjekov psihički razvoj, Zagreb, 1991; Fulgosi, A., Psihologija ličnosti: teorije i istraživanja, Zagreb, 1990; Szentmartoni, M., Psihološka antropologija, Zagreb, 1991; Nikić, M. Psihologija, skripta, FFDI. Zagreb 1998. Preporučena: Psihologijski rječnik. (Uredio: Petz, B.), Zagreb, 1992; Andrlović, V./Čudina, M., Psihologija učenja i nastave, Zagreb, 1991; Goleman, Daniel, Emocionalna inteligencija, Zagreb, 1997; Hall, Calvin – Lindzey, Gardner, Teorije ličnosti, Beograd, 1983; Zvonarević, M., Socijalna psihologija, Zagreb, 1989.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Jp0111	Latinski jezik	
Težina kolegija: 1. stupanj-temeljni	Uvjeti za upis kolegija: Upis godine	ECTS bodovi: 3
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 1+1) predavanja vježbe =	Broj sati aktivne nastave: 30
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija dati studentima (koji nisu završili klasičnu gimnaziju) osnovna znanja iz latinskog jezika iz kojeg su uzeti mnogi klasični filozofski pojmovi.	
Sadržaj kolegija	Osnovni elementi latinskoga jezika – gramatika. Opsežnija obrada sintaktičke problematike kao osnove za samostalno svladavanje manjih odlomaka iz odabranih djela rimskih klasika, srednjevjekovnih skolastika te djela hrvatskih latinista.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanju, sudjelovanje u vježbama, studiranje literature.	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> da
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 70% ispit	
Literatura	Obavezna: Gortan-Gorski-Pauš, Latinska gramatika, Zagreb (razna izdanja). Žepić, M., Latinsko – hrvatski rječnik, Zagreb, Preporučena: Dvojezična izdanja filozofskih tekstova: npr. Toma Ak., De ente et esentia.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Up0050	Uvod u religijske znanosti	
Težina kolegija: 1. stupanj-temeljni	Uvjeti za upis kolegija: Upis studija	ECTS bodovi: 3
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2+0) predavanja — —	Broj sati aktivne nastave: 30
Ciljevi kolegija	Naznačiti znanstveni pristup proučavanja religija i naznačiti osnovne teme kojima se bave religijske znanosti.	
Sadržaj kolegija	Obrađuju se osnovni problemi vjere, vjerske tradicije i prisutnosti u svijetu. Obrađuju se načini kako pojedine znanosti pristupaju fenomenu vjere i religioznosti te mogućnost znanstvenog bavljenja religijom. Kolegij ima prvotnu svrhu pripraviti studenta na studij pojedinih kolegija koji obrađuju specifična pitanja religije.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u raspravama, učenje literature	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> ne
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 70% ispit	
Literatura	Obavezna: Kronika kršćanstva, Zagreb 1998; Ratzhinger, J., Uvod u kršćanstvo, Zagreb 1988; Romac, S., O Bogu i religiji, Zagreb 1988. Preporučena: Opći religijski leksikon, Zagreb 2002.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Up0060	Uvod u Bibliju	
Težina kolegija: 1. stupanj-temeljni	Uvjeti za upis kolegija: Upis studija	ECTS bodovi: 3
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2+0) predavanja — —	Broj sati aktivne nastave: 30
Ciljevi kolegija	Dati osnovna znanja o Bibliji, njezinom nastanku, podjeli, sadržaju i literarnim oblicima.	
Sadržaj kolegija	<p>Obrađuju se temeljna pitanja biblijske hermeneutike koja proistječu iz specifičnosti Biblije kao Božje riječi u ljudskoj riječi: odnos božanskog i ljudskog elementa, povijest i kritika biblijskog teksta, pitanje prijevoda i dr. Kanon biblijskih knjiga: kriteriji i povijest nastanka Novozavjetnog kanona, s posebnim osvrtom na Marciona. Povijest nastanka židovskog kanona, intertestamentarna literatura, apokrifi... Pojam i sadržaj objave, posebno njezin odnos prema povijesti. Važni crkveni dokumenti novijeg vremena koji su utjecali na razvoj biblijske znanosti: "Providentissimus Deus". "Divino afflante Spiritu", "Dei Verbum". Metode tumačenja biblijskog teksta, posebno "Historijsko-kritička" metoda. Cilj je kolegija dati osnovna znanja o Bibliji i tako pripremiti studenta za kasnija detaljnija proučavanja Biblijskih tekstova.</p>	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u raspravama, učenje literature	
Način polaganja ispita	Pismeni i/ili usmeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> ne
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 70% ispit	
Literatura	<p>Obavezna: Alexander, D.&P., Biblijski priručnik: Mala enciklopedija, Zagreb 1989; Harrington, W. J., Uvod u Bibliju, Zagreb 1977; Tomić, C., Pristup Bibliji. Opći uvod u Sveto pismo, Zagreb 1986.</p> <p>Preporučena: Alonso Schökel, L., Današnji čovjek pred Biblijom, Zagreb 1986; Kremer, J., Biblija – Riječ Božja za sve ljude: Kratki uvod u čitanje Biblije, Zagreb 1993; Lohfink, G., Kako čitati Bibliju, Zagreb 1968.</p>	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Fp3100	Metafizika	
Težina kolegija: 1. stupanj-temeljni	Uvjeti za upis kolegija: Upis studija	ECTS bodovi: 6
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 4+2) predavanja seminar —	Broj sati aktivne nastave: 90
Ciljevi kolegija	Prikazati metafiziku kao osnovnu filozofsku disciplinu počev od antičke do suvremene filozofske misli, obraditi osnovne teme opće metafizike (ontologije) kroz predavanja i seminar, osobito kroz tekstove značajnih filozofa poput Aristotela, Tome i drugih .	
Sadržaj kolegija	Proučavanje naravi metafizike započinje promatranjem pojma metafizike kao znanosti o biću kao biću, njegovim vlastitostima i uzrocima. Određuje se mjesto metafizike u ljudskoj spoznaji, te s obzirom na druge znanosti a posebno odnos prema vjeri i teologiji. U sistematskom dijelu predmeta obrađuju se tri veće cjeline: a) metafizička struktura bića; b) transcendentali; c) uzroci. U metafizičkoj strukturi bića izlaže se nauka o supstanciji i akcidentima, njihovoj naravi, vlastitostima i spoznaji. Potom je riječ o predikatima njihovim stupnjevima i važnosti, tumači se nauka o zbiljnosti i mogućnosti, biti bića, te principu individuacije. Potom se govori o osnovnim transcendentanima: jednoći, istinitosi, dobroti i ljepoti. U dijelu o uzrocima najprije se tumači načelo uzročnosti, govori o njegovu iskustvu, spoznaji, naravi i vrstama. Potom se obrađuje formalni i materijalni uzrok, njihova narav i međusobni odnos. Na koncu je govor o Božjem uzrokovanju i uzrokovanju stvorenja.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, aktivno sudjelovanje u seminaru kroz sudjelovanje u raspravama i pripremi odabranih tema, studiranje literature.	
Način polaganja ispita	Pismeni i/ili usmeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> ne
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 50% ispit; 20% izrada seminara	
Literatura	Obavezna: Aristotel, Metafizika, (preveo T. Ladan), Zagreb 1992; Belić M., Ontologija (skripta) 1985. (Dodaci 1993); Belić M., 'Biti ili ne-bitu' u svjetlu analogije bića, u: Filozofija u susret teologiji, Zagreb, str. 37-98; A. Mišić, Metafizika, Zagreb 1999. Preporučena: Stadler J., Opća metafizika ili ontologija, Sarajevo 1907; A. Bauer, Ontologija, Zagreb 1918; J. Čurić, Ontologija (skripta), Zagreb, 1996; Gilbert P., La semplicita del principio. Introduzione alla metafisica, Casele Monferrato 1992; Lakebrink B., Klassische Metaphysik, Freiburg 1967; Lotz J.B., Der Mensch im Sein, Freiburg 1967; Owens J., The Doctrine of Being in the Aristotelian Metaphysics, (3. ed.), Toronto 1978; Weissmahr B., Ontologie, Stuttgart-Berlin-Köln-Mainz 1985.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Fp1110	Moderna logika	
Težina kolegija: 1. stupanj-temeljni	Uvjeti za upis kolegija: Upis studija	ECTS bodovi: 3
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2+1) predavanja vježba =	Broj sati aktivne nastave: 45
Ciljevi kolegija	Dati osnovna znanja o modernoj logici vrstama i smjernicama razvoja.	
Sadržaj kolegija	Preliminarne definicije. Svojstva dedukcije. Metateoretski pojmovi. 1. Propozicionalna logika. Sintaksa. Semantika. Izračunavanje. Teorem cjelovitosti za propozicionalnu logiku. 2. Predikatni račun. Supstitucija. Semantika teorija prvoga reda. Strukture i interpretacije. Modeli. Teorije prvoga reda s relacijom jednakosti. 3. Elementarna teorija brojeva. Aksiomatski ustav. Rekurzivne funkcije i relacije. Nerješivost problema odlučivanja. Gödelov teorem necjelovitosti. 4. Elementi teorije rekurzivnih funkcija. Formalna karakterizacija algoritma. Turingovi strojevi. Churchova teza. Fenomen nerješivosti. Rekurzivno prebrojivi skupovi. Postov problem.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima i vježbama, sudjelovanje u raspravama, studiranje literature.	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> da
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi i vježbama, 70% ispit	
Literatura	Obavezna: Ćirović, B., Uvod u matematičku logiku i teoriju rekurzivnih funkcija, Zagreb 1996; Devide, V., Matematička logika, Beograd 1964; Kalužnin, L. A., Što je matematička logika, Zagreb 1975; Preporučena: Kurepa Đ., Teorija skupova, Zagreb 1951; Vilenkin, N. J., Priče o skupovima, Zagreb 1975; Brookshear, J. G., Theory of Computation, New York 1989; Ebbinghaus, H. D., Flum, J., Thomas, W., Mathematical Logic, New York 1980; Hermes, H., Introduction to Matematical Logic, New York 1970; Skolem, T., Selected Works in Logic, Oslo 1970; Yasuhara, A., Recursive Function Theory and Logic, New York 1971.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Rp1100	Povijest religija	
Težina kolegija: 1. stupanj-temeljni	Uvjeti za upis kolegija: Upis studija	ECTS bodovi: 4
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2+1) predavanja vježbe =	Broj sati aktivne nastave: 45
Ciljevi kolegija	Prikazati povijesni nastanak i razvoj prirodnih religija, naznačiti sadržaj njihova vjerovanja.	
Sadržaj kolegija	Kolegij se usredotočuje na povijest prirodnih religija. Znanost o religiji poznaje i fenomen prirodnih religija kao objektivaciju ljudskog odnosa prema natprirodnom, svetom, transcendentnom, što nerijetko ima oblik imanentnosti. Stoga se nerijetko susrećemo s podjelom religija na prirodne, primitivne i na razvijene religije visokih kultura u koje spadaju i one koje se temelje na objavi. Namjera ovog predmeta jest da se studenti upoznaju s fenomenom prirodnih religija, njihovim temeljnim karakteristikama, ali i konkretnim oblicima iz povijesti i iz sadašnjosti. Pri tom valja istražiti i razumjeti činjenicu da prirodne religije doduše poznaju pojam transcendentnosti, ali je kod njih božansko, transcendentno ipak u biti uronjeno u prirodne fenomene života i svijeta. Božansko se u njima pokazuje kao izvanredni zahvat moćnih sila u svijet, kao očitovanje prirode koja uvijek nanovo rađa život, kao plodnost zemlje koja taj život hrani. Ono se očituje posebno u štovanju predaka, kulturi...	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u vježbama i raspravama, studiranje literature.	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	ispit je prenosiv na višu godinu studija? ne
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 70% ispit	
Literatura	Obavezna: Daielou, J., <i>Vjera kroz vjekove i čovjek današnjice</i> , Zagreb 1975; Donini, A., <i>Pregled povijesti religija</i> , Zagreb 196; Doppelhammer, S., <i>Povijest religija</i> , Zagreb 1963; Ivančić, T., <i>Religija i religije</i> , Zagreb 1998. Preporučena: Küng, H., <i>Kršćanstvo i religije svijeta</i> , Zagreb 1994; Romac, S., <i>O Bogu i religiji</i> , Zagreb-Frankfurt 1984; Turner, H., <i>Religije svijeta</i> , Zagreb 1987; Ratzinger, J., <i>Glaube und Zukunft</i> , München 1970; Schleiermacher, F., <i>Ueber die Religion</i> , Stuttgart 1969.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Rp2100	Temelji objavljene religije	
Težina kolegija: 1. stupanj-temeljni	Uvjeti za upis kolegija: Upis studija	ECTS bodovi: 3
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2+0) predavanja — —	Broj sati aktivne nastave: 30
Ciljevi kolegija	Protumačiti specifičnost objavljenih religija (židovstva, kršćanstva i islama) i sam pojam objave.	
Sadržaj kolegija	O Božjoj se objavi može razmišljati na dva načina. Objavu kao događaj promatra fundamentalna teologija, objavljene sadržaje istražuju ostali teološki traktati. Kolegij Temelji objavljene religije (fundamentalna teologija) rješava tri velika pitanja: a) da li je uopće moguće da se Bog čovjeku objavi i da čovjek Božji govor prepozna kao Božji? b) da li se Bog doista objavio? c) gdje nam je Božja objava dostupna? Prvo pitanje pretpostavlja neke filozofske spoznaje, napr. istinu da Bog postoji, da je sve stvorio i da je čovjek o njemu ovisan. Drugo se i glavno pitanje fundamentalne teologije tiče povijesnosti objave: da li se Bog čovjeku doista objavio? O odgovoru na to pitanje ovisi vjerodostojnost kršćanstva. Istražujući temelje na kojima stoji kršćanska vjera ispituje se pojam Božje objave. Objava dolazi izvana, odozgo, Božje je djelo i božanskog je porijekla. U isto vrijeme ona spada duboko u čovjekov život, utkana je u njegovu povijest, nije u njoj strano tijelo.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u raspravama i studiranje literature	
Način polaganja ispita	Pismeno i/ili usmeno	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> ne
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 70% ispit	
Literatura	Obavezna: Kasper, W., Bog Isusa Krista, Đakovo 1994; Schneider, A., Putovi Božje objave – Fundamentalna teologija (skripta), Zagreb 1992; Preporučena: Rupčić, Lj./Kresina, A./Škrinjar, A., Komentar Dogmatske konstitucije o božanskoj objavi, Zagreb 1981; Waldenfels, H., Kontekstualna fundamentalna teologija, Đakovo 1995; Waldenfels, H., Kontekstualna fundamentalna teologija, đakovo 1995; Fries, H., Funmanetaltheologie, Graz 1985; Latourelle, R., L'accès à Jesus par les Evangiles, Paris 1978; Rahner, K., Grundkurs des Glaubens, Freiburg 1976.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Rp1120	Istočne religije	
Težina kolegija: 1. stupanj-temeljni	Uvjeti za upis kolegija: Upis studija	ECTS bodovi: 3
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2+0) predavanja — —	Broj sati aktivne nastave: 30
Ciljevi kolegija	Upoznavanje glavnih istočnih religija i sadržaja njihove vjerske tradicije.	
Sadržaj kolegija	U najširem smislu riječi kršćanstvo, baš kao i judaizam i islam, istočnoga su podrijetla. No ovim se predmetom neće obuhvatiti te religije, koje obuhvaća Abrahamova baština, kao ni njihove predčasnice na Bliskome Istoku u starome vijeku (u Mezopotamiji, Egiptu, Elamu, Siriji, Feniciji, Kanaanu, Arabiji, Anatoliji). Ovaj će predmet obuhvatiti religije Srednjega i Dalekoga Istoka, u načelu Irana (mazdaizam, danas parsizam), Indije (brahmanizam: vedizam i hinduizam, epsko-puranski, tantrički i bhakti te suvremeni; buddhizam: izvorni, stari, mahayanski i tantrički), đinizam, sikkhizam), Tibeta i Središnje Azije (šamanizam, bon, lamaistički buddhizam), Kine (konfucijanizam i buddhizam). Zbog golemoga opsega građe, nastava vjerojatno ni u jednoj godini neće obuhvatiti sva ta područja, nego će se usredotočavati na neko od njih. Osobita će se pozornost posvećivati brahmanizmu i buddhizmu kao vrlo izrazitim religijama Indije, odnosno Azije.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u raspravama, studiranje literature.	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> da
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 70% ispit	
Literatura	Obavezna: Skupina autora, Religije svijeta, Beograd 1981; Katičić, R., Stara indijska književnost, Zagreb 1973. Preporučena: Küng, H., Kršćanstvo i svjetske religije, Zagreb 1994; Maspero, H., Le taoisme et les religions chinoises, Paris 197 .	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Fp5100	Filozofska antropologija	
Težina kolegija: 1. stupanj-temeljni	Uvjeti za upis kolegija: Položeni uvjeti iz prve godine	ECTS bodovi: 6
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 4+2) predavanja seminar —	Broj sati aktivne nastave: 90
Ciljevi kolegija	Prikazati filozofsko shvaćanje čovjeka u različitim povijesnim vremenima i filozofskim sustavima. U seminaru produbiti neke antropološke teme i prikladne tekstove.	
Sadržaj kolegija	Čovjek samoga sebe doživljava kao veliku nepoznanicu i zagonetku koju on pokušava riješiti ne samo pod vidikom životne prakse, nego i pod vidikom spekulativnog razmišljanja o samome sebi. Čovjekovoj znatiželji nije dosta biologija, nije dosta empirička psihologija ..., njega zanimaju i metafizički problemi. Do odgovora na te brobleme dolazi metafizička antropologija promatranjem onih čovjekovih osobina koje su prikladne za razmišljanje i odgovore. To su osobine života već kao takovog, pa osobine vegetativnog i senzitivnog života, a napose razumsko-voljnog života. Zatim se promatra narav subjekta-vlasnika ili nositelja tih osobina. U nizu tema koje obrađuje ova grana filozofije nalazi se, uz ostalo, pitanje o razlici između stvari i duha, ali i o njihovoj međusobnoj suradnji, o slobodnoj volji, o podrijetlu i o budućnosti čovjeka unatoč njegove biološke smrti.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u raspravama i seminaru, studiranje literature.	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> ne
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 50% ispit; 20% izrada seminara	
Literatura	Obavezna: Aristotel, O duši; Belić, M. Metafizička antropologija, Zagreb 1993; Rothacker, Filozofska antropologija, Sarajevo 1985; Kozelj, I., Filozofija o čovjeku, Zagreb 1971; Haeffner, G., Filozofska antropologija, Zagreb, 2004; Burger, H., Filozofska antropologija, Zagreb 1993. Preporučena: Koprek, I., Korak za smisao, Zagreb 1992; Scheler, M., Položaj čovjeka u kozmosu, Sarajevo 1987; Weissgerber, J., Anthropologia. Filozofija o čovjeku (skripta) I. i II., Zagreb 1975; Skledar, N., Čovjek i transcendencija, Zagreb 1988; Coreth, E., Was ist der Mensch? Innsbruck-Wien 1986 (4. izdanje); Haeffner, G., Philosophische Anthropologie, Stuttgart 1982.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Fp8100	Povijest antičke filozofije	
Težina kolegija: 1. stupanj-temeljni	Uvjeti za upis kolegija: Položeni uvjeti iz prve godine	ECTS bodovi: 5
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 3+2) predavanja vježbe —	Broj sati aktivne nastave: 75
Ciljevi kolegija	Sticanje znanja o antičkim filozofskim sustavima i važnijim filozofima, čitanje i komentiranje izvornih filozofskih tekstova.	
Sadržaj kolegija	Pod "antičkom filozofijom" razumijeva se filozofija starih Grka i Rimljana. Puno se više pozornosti poklanja filozofiji Grka iz dva razloga: kod Grka se ona najprije pojavila kao "najveći oblik znanja", a Rimljani nisu toliko originalni i genijalni kao Grci – idejno su ovisni o njima. Najvažnija razdoblja antičke filozofije: a) Filozofija prije Sokrata (kozmoška istraživanja); b) Sokratova pojava, nauk i značenje. c) Platon (život, spisi, teorija spoznaje, nauk o idejama, Stara akademija...); d) Aristotel (život, spisi, logika, metafizika, filozofija prirode, psihologija, etika, politika, estetika). e) Filozofija poslije Aristotela (rana stoa, epikureizam, stariji skeptici, srednja i nova akademija, srednja stoa, kasna stoa, kinici, eklektici, skeptici, novopitagorizam, srednji platonizam. Židovsko-helenistička filozofija, Plotin, novoplatonske škole, početak kršćanske filozofije – Augustin, Boecije).	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u čitanju i analizi tekstova, raspravama, studiranje literature	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	ispit je prenosiv na višu godinu studija? ne
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 70% ispit.	
Literatura	Obavezna: Bazala, A., Povjest filozofije, I-II, Zagreb, 1906-1909; Belić, M., Filozofija starih Grka i Rimljana (skripta), Zagreb 1978; Bošnjak, B., Grčka filozofija, I-II, Zagreb 1978; Diels, H., Die Fragmente der Vorsokratiker, Berlin, I (1934), II (1935), III (1939), Hrvatski prijevod, I, II, Zagreb 1983; izabrani tekstovi filozofi toga razdoblja, napose Platona i Aristotela. Preporučena: Koplston, F. (Copleston, F), Istorija filozofije, I, Grčka i Rim, Beograd 1988; Šanc, F., Povijest filozofije, I., Zagreb 1942; Windelband, W., Povijest filozofije, Zagreb, 1956 (1978); Santinello, G./Pieretti, A./Capecchi, A., I problemi della filosofia, Roma 1980; Ueberweg, F., Geschichte der Philosophie, I., Graz 1953, 13. Auflage; Vorlaender, K., Geschichte der Philosophie. Bd I., Reinbek bei Hamburg 1990.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Fp8110	Indijska filozofija	
Težina kolegija: 2. stupanj-razvojni	Uvjeti za upis kolegija: Položeni uvjeti iz prve godine	ECTS bodovi: 3
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2+1) predavanja vježbe =	Broj sati aktivne nastave: 30
Ciljevi kolegija	Upoznavanje s osnovama indijske filozofske misli i glavnim filozofskim pravcima i izvornim literarnim djelima i tekstovima.	
Sadržaj kolegija	Indijska filozofija ima temelj u vedskim obrednim i misaonim tekstovima, u filozofskim digresijama u starim epovima, u nauku Buddhe ili đine, u duhovnoj stezi srodnih učitelja, ili u svjetovnim pristupima kategorijalnoj raščlambi spoznaje ili zbilje prirode. Brahmanistička se filozofija dijeli na hermeneutičke sustave utemeljene na tumačenju vedskih obrednih pravila (purvamîmamsa) ili na tumačenju vedske duhovne spoznaje u upanišadima (uttaramîmamsa ili vedanta), na eshatološke i asketske sustave srodne buddhizmu ili đinizmu, ali nesuprotstavljene ugledu Veda (samkhya i yoga), zatim na dijalektičke i analitičke pristupe logici (nyaya) i fizici (vaishika). Osim toga postoje teorije prava, države, kraljevstva i društva, filozofija jezika itd. Dok je đinistička filozofija razmjerno jedinstvena kroz vjekove, buddhistička se filozofija granala i bitno mijenjala od Buddhina kritičko-praktičkoga (meditativnoga) puta, preko dogmatike (abhidharma) i filozofskih sustava starijeg i mlađeg budizm	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u raspravama, studiranje literature.	
Način polaganja ispita	Usmeno i/ili pismeno	ispit je prenosiv na višu godinu studija? da
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 70% ispit	
Literatura	<p>Obavezna: Ježić, M., Rgvedski himni. Izvor indijske kulture i indoeuropsko nasljeđe, Zagreb 1987; Ježić, M., Mišljenje i riječ o bitku u svijetu. Filozofsko-filološki ogledi, Zagreb 1989; Hiriyanna, M., Osnove indijske filozofije, Zagreb 1980.</p> <p>Preporučena: Veljačić, Č., Filozofija istočnih naroda, I. Indijska filozofija i odabrani tekstovi, Filozofska hrestomatija XI, Zagreb 1958; Radhakrishnan, S., Indian Philosophy, I-II, Oxford 1923. i 1927. Dasgupta, S., A History of Indian Philosophy, I-V, Cambridge 1922.</p>	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Rp8130	Psihologija religije	
Težina kolegija: 2. stupanj-razvojni	Uvjeti za upis kolegija: Položeni uvjeti iz prve godine	ECTS bodovi: 3
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2) predavanja — —	Broj sati aktivne nastave: 30
Ciljevi kolegija	Cilj je ovog predmeta upoznati se s osnovnim temama kolegija.	
Sadržaj kolegija	Opći uvod u psihologiju religije: Pojam. Predmet proučavanja. Religioznost i vjera. Duhovne vježbe. 2. Psihološka interpretacija religioznosti: Metodički pristup. Karakteristike. Kritičko prosuđivanje. Značajni autori. 3. Razvojna psihologija religije: Problem stadija. Korjeni religioznosti. 4. Uloga majke u religioznom razvoju djeteta: Bazično povjerenje. Afektivni temelji religioznosti. 5. Religioznost djetinjstva: antropomorfizam, Animizam. magijska religija. Dječji pojam o Bogu. 6. Religioznost adolescenta: Promjene u religijskom mišljenju. čuvstveni aspekti. Religija i moral. Religiozna sumnja. Socijalna dimenzija religioznosti. 7. Religiozna zrelost: Funkcija religioznog stava. Motivacijska autonomija. Karakteristike zrele religioznosti. 8. Psihopatologija i religioznost: Razne devijacije u psihološkom doživljavanju religioznosti. Religija i neuroza. 9. Parapsihološke pojave i prava religioznost: spiritizam, vjerske ekstaze... 10. Psihološki doživljaj mističnog iskustva.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje na predavanju, sudjelovanje u raspravama, studiranje literature.	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> da
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 70% ispit	
Literatura	<p>Obavezna: Szentmartoni, M., Psihologija religije (skripta), Zagreb, 1984. Nikić, M., Psihologija religije, skripta, Zagreb, 1999; Satura, V., Religija i duševno zdravlje, Đakovo, 1986.</p> <p>Preporučena: Ćorić, Š., Psihologija religioznosti, Zagreb, 1998. James, W., Raznolikosti religioznog iskustva, Zagreb, 1990; Petrocchi, G., Psicologia e psicoterapia cristiana, San Benedetto del Tronto, 1992; Grom, B., Religionspsychologie, München 1992; Gorman, N., Psychology and Religion, A Reader, Paulist press, New York/Mahvah.</p>	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Rp5100	Biblija - SZ	
Težina kolegija: 2. stupanj-razvojni	Uvjeti za upis kolegija: Položeni uvjeti iz prve godine	ECTS bodovi: 6
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 4+2) predavanja vježba =	Broj sati aktivne nastave: 90
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija upoznati studente s glavnim knjigama Starog zavjeta (SZ), čitanjem i komentiranjem biblijskih tekstova.	
Sadržaj kolegija	U predavanjima se obrađuju glavne knjige Starog zavjeta (SZ): Petoknjižje – prvih pet knjiga Biblije (Postanak, Izlazak, Levitski zakonik, Brojevi, Ponovljeni zakon) čini prvu, najstariju i najznačajniju cjelinu SZ poznatu pod imenom Torah – Zakon; Proroci – obrađuje se proročki pokret u Izraelu od 9. do 4. st. pr. Kr., s njegovim značenjem za izabrani narod povijesti spasenja i njegovom aktualnošću danas u vjerskom, ćudorednom i društvenom životu; Mudrosne knjige – govori se o bogatstvu biblijske poezije i mudrosti izražene u Psalmima i Mudrosnim knjigama koje spadaju u treći dio starozavjetnog kanona (Job, Mudre izreke, Propovjednik, Pjesma nad pjesmama, Knjiga mudrosti i Knjiga Sirohova). Govori se o sadržaju pojedinih knjiga, vremenu kada su nastale i vrsti kojima pripadaju.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanju, sudjelovanje u raspravama, čitanju i komentiranju biblijskih tekstova, studiranje literature.	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	ispit je prenosiv na višu godinu studija? ne
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 70% polaganje ispita	
Literatura	Obavezna: Tomić, C., Praoci Izraela, Zagreb, 1978; Izlazak, Zagreb, 1979; Veliki proroci, Zagreb 1987; Psalmi. Kratak uvod i komentar, Zagreb 1973; Rebić, A., Amos – prorok pravde, Zagreb 1993; Štambuk, I., Psalmi, Makarska 1975; Rupčić, Lj., Pjesma nad pjesmama, Zagreb 1973; Preporučena: Rebić, A., Biblijske starine, Zagreb 1992, str. 191-224; Tomić, C., Prapovijest spasenja, Zagreb 1977; Škrinjar, A., Veliki i mali proroci Starog zavjeta (ciklostil), Zagreb 1972; Hohnjec, N., Umijeće biblijske mudrosti, Egzegetsko-teološki uvod u knjige i sadržaj, Zagreb 2001.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Fp4100	Filozofija o Bogu (Teodiceja)	
Težina kolegija: 3. stupanj-napredni	Uvjeti za upis kolegija: Položeni uvjeti iz prve godine	ECTS bodovi: 6
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 4+2) predavanja — —	Broj sati aktivne nastave: 90
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija potaknuti pitanje o Bogu kao filozofskom pitanju i dati neke odgovore, osobito kroz seminare.	
Sadržaj kolegija	Razmotraju se uvjeti spoznaje Boga u ljudskim spoznajnim mogućnostima. Iskustvo bezuvjetnog (iskustvo bezuvjetnosti "bitka", istine, vrednote, slobode, sebeiskustvo). Transcendentalno iskustvo u određenom smislu jest iskustvo Boga. Bog i smisao ljudskoga života. Obrazlažu se dokazi za opstojnost Božju kroz povijest; u antici: kod predsokratika, Platona, Aristotela (Met. XII), Stoika i neoplatonika; u srednjovjekovnoj kršćanskoj filozofiji Situacija nakon Kanta: neracionalni putevi Bogu i izgradnja racionalnih puteva. Kriička prosudba apriornih i aposteriornih dokaza za Božju opstojnost . Nauka "quinque viae" – klasični dokazi za opstojnost Božju, njihova struktura i vrijednost. Zadnji temelj svega. Bezuvjetni zov ćudorednosti. Tajna svijeta koji se razvija. Kako govoriti o Bogu? Današnji pokušaji. Božji atributi. Božja transcendencija i imanencija. Bog kao stvoritelj i stvoreni svijet. Zlo u svijetu.	
Studentske obaveze	Prisustvovati predavanju, sudjelovati u raspravama i seminaru, studirati literaturu.	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> ne
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 50% ispit; 20% seminar	
Literatura	Obavezna: Fišer, N., Ćovjek traži Boga. Filozofski pristup, Zagreb 2001. Stanković N., Ćovjek pred Bezuvjetnim, Zagreb 2000; Kušar, S., Filozofija o Bogu, Zagreb, 2001; Devčić, I., Bog i filozofija, Zagreb 2003; klasični tekstovi koji se tiču pitanja postojanja Boga. Preporučena: Ćurić, J., Repetitorij teodiceje, Zagreb, 1972. (skripta); Keilbach, W., Problem Boga u filozofiji: Teodiceja ili naravno bogoslovlje, Zagreb 1944; Kozelj, I., Theodicea, Zagreb 1961; Küng, H., Postoji li Bog?, Zagreb 1987; Kusić, A., Teodiceja, Split 1968; Kusić, A., Filozofski pristup Bogu, Split 1980; Vasilj, K., Filozofija ljudskoga duha: teorije spoznaje, kritika filozofije o Bogu, Chicago 1984; Oelmüller, W. (Hrsg.), Theodizee – Gott vor Gericht?, München 1990; Ricken, F./Marty, F. (Hrsg.), Kant über Religion, Stuttgart 1992.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Fp8300	Povijest filozofije srednjeg vijeka	
Težina kolegija: 2. stupanj-razvojni	Uvjeti za upis kolegija: Položeni uvjeti iz prve godine	ECTS bodovi: 5
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 3+2) predavanja vježba =	Broj sati aktivne nastave: 75
Ciljevi kolegija	Prikazati filozofske pravce i glavne predstavnike srednjovjekovne filozofije, čitanje i komentiranje izvornih filozofskih tekstova srednjovjekovnih filozofa.	
Sadržaj kolegija	Raspad Zapadno-rimskog carstva i seoba naroda stvaraju novu situaciju za čitav kulturni život tadašnje Europe. U novim prilikama javlja se na djelomično nov način baštinjena filozofija. Počevši od vremena kad se u Europi provodi karolinška renesansa, u islamskim državama javljaju se ugledni filozofi (arapski, iranski i židovski) i kao baštinici platonizma-aristotelizma, i kao samostalni mislioci. U 12-13. stoljeću nastaju na europskom Zapadu dobro uređena sveučilišta, na kojima se, doduše, znanosti o prirodi tek donekle obrađuju, ali u filozofiji i u teologiji dosižu se visoki vrhunci. Obrađuju se glavni predstavnici sred. filozofije počev s Augustinom do Alberta i Tome i drugih predstavnika skolastičke filozofije. Večer srednjeg vijeka donosi nov pristup filozofskom istraživanju, ali bez izrazitijeg jedinstva.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u čitanju tekstova i raspravi, studiranje literature	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	ispit je prenosiv na višu godinu studija? ne
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 70% ispit	
Literatura	Obavezna: Bazala, A., Povijest filozofije, II, Zagreb 1909; Belić, M., Filozofija u srednjem vijeku (skripta), Zagreb 1984; Koplston, F., (Copleston Frederick), Istorija filozofije, tom 2. Srednjovjekovna filozofija, Beograd 1989; te najznačajniji problemski tekstovi filozofa toga razdoblja. Preporučena: Šanc, F., Povijest filozofije, II. dio: Filozofija srednjega vjeka, Zagreb 1943; Windelband, W., Povijest filozofije, knj. 1. Zagreb 1956; Russell, B., Mudrost zapada, Zagreb 1970. Kušar S., (ur.) Srednjovjekovna filozofija, (Hrestomatija filozofije. sv. 2) Zagreb 1996; Gilson, E., La filosofia nel Medioevo, Firenze 1973;Heinzmann, R., Philosophie des Mitteralters, Stuttgart 1992.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Rp1140	Sociologija religije	
Težina kolegija: 2. stupanj-razvojni	Uvjeti za upis kolegija: Položeni uvjeti iz prve godine	ECTS bodovi: 3
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2+0) predavanja — —	Broj sati aktivne nastave: 30
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija upoznati studente s razvojem sociologije religije, njenim temeljnim pojmovima, glavnim predstavnicima te sociološkim razumijevanjem uloge religija i crkava u društvu.	
Sadržaj kolegija	Osnovne teme: Sociologija religije kao znanstvena disciplina. Predmet istraživanja sociologije religije. Supstancijalne i funkcionalne definicije religije. Religija kao sustav i nasljedstvo kritike religije. Rane godine sociologije religije - rađanje sociologije religije iz duha kritike religije. Klasična faza sociologije religije. Od sociologije crkava do civilne religije. Religiozna integracija društva i civilna religija. Religija i društvo. Religija i socijalna promjena. Neoklasična sociologija religije - Sveti kozmos i nevidljiva religija. Razvoj suvremene religioznosti: Crkve, sljedbe i organizacija religije. New Age, fundamentalizam i pučka pobožnost. Religiozno iskustvo, konverzija i individualizacija. Mediji, tržišta i budućnost religije (i sociologije religije). Svjetsko društvo i njegove religije. Odnos crkve i države. Socijalni nauk Crkve. Religijske zajednice u Republici Hrvatskoj. Hrvatska sociologija religije (povijesni pregled i glavni predstavnici).	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u raspravama, studiranje literature.	
Način polaganja ispita	Pismeni i/ili usmeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> da
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 70% ispit	
Literatura	<p>Obavezna: Knoblauch, Hubert: Sociologija religije. Demetra. Zagreb 2004., te obvezna (ispitna) literatura; Acquaviva, Sabino: Sociologija religija: problemi i perspektive. Filozofski fakultet, Zavod za sociologiju, Zagreb 1996.</p> <p>Preporučena: Jelenić, Josip: Društvo i Crkva, FTI, Zagreb 1999; Jukić, Jakov: Lica i maske svetoga - ogledi iz društvene religiozije, KS, Zagreb 1997; Markešić, Ivan: Luhmannovo shvaćanje religije. Filozofska istraživanja, Zagreb 2000; Zrinščak, Siniša: Sociologija religije - hrvatsko iskustvo, Pravni fakultet, Zagreb 1999; Turner, S. B., Religion and Social Theory, London 1991; Wach, J., Sociologia della religione (22 edizione), Bologna 1986.</p>	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Rp3100	Kršćanska antropologija (I. i II.)	
Težina kolegija: 3. stupanj-napredni	Uvjeti za upis kolegija: Položeni uvjeti iz prve godine	ECTS bodovi: 6
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 4+0) predavanja — —	Broj sati aktivne nastave: 60
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija postaviti općenito utemeljenje protologije i teologijske antropologije.	
Sadržaj kolegija	U predavanjima se nastoji utemeljiti protologiju i teologijske antropologije. Osnovna razmišljanja o antropologiji i protologiji u okviru teologije – Teološka egzegaza Knjige Postanka 1-3.. Stvaranje kao postojeći temelj spasenja. Osnovne biblijske poruke – Teologijsko razlaganje vjere u stvaranje. Stvaranje u sklopu naravi i milosti. Biblijsko-patristički nauk o milosti i naravi – Razjašnjenje pojma "vrhunarav" – Novija mišljenja o jedinstvu naravi i milosti. Čovjek kao stvor - problem antropologijske evolucije – čovjek kao jedinstvena cjelina od duše i tijela – čovjek kao osoba i vjera u stvaranje. Osoba u konkretnom povijesnom poretku grijeha i milosti. Čovjek slika Božja i čovjek u grijehu (praštanje). U drugom se dijelu govo o milosti, donosi iblijsko i teološko tumačenje i milosti. Milost u Starom i Novom zavjetu. Nauka o milosti u povijesti teologije. Personalistiško tumačenje.. Sustavna teologija o milosti.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanju, sudjelovanje u raspravama, studiranje literature	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> ne
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 70% ispit	
Literatura	Obavezna: Fromm, E., Bit ćete kao bogovi, u: Svesci KS, 28 (1976) 105-109. Schmidt, P., Vjerujem u Boga stvoritelja neba i zemlje, u: Svesci KS, 29 (1976) 69-75; Brajičić, R., Građa za traktat o milosti (skripta), Zagreb, 1972; Golub, I., Milost, Zagreb, 1997; Steiner, M., Milost i sloboda (skripta), Zagreb. Preporučena: Bakšić, S., Stvoritelj svijeta, Zagreb 1944; Luyten, N. A., čovjek u koncepciji sv. Tome, Svesci KS, 29 (1976) 14-20; Weger, K-H., Uvod u teološku misao K. Rahnera, Zagreb 1986; Lonergan, B. J. F., Grace and Freedom, London 1971; Ladaria, L., L' uomo nalla grazzia di Dio, Roma 1991; Schmaus, M. Der Glaube der Kirche (Bd. VI/1). St. Ottilien 1982	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Rp2120	Židovstvo	
Težina kolegija: 2. stupanj-razvojni	Uvjeti za upis kolegija: Položeni uvjeti iz prve godine	ECTS bodovi: 3
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2+0) predavanja - -	Broj sati aktivne nastave: 30
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija upoznati studente sa židovskom religijskom i kulturnom baštinom	
Sadržaj kolegija	U kolegiju se obrađuju krojeni i identitet, vjerski pravni, književni, filozofski i teološki aspekt židovstva. U kolegiju se obrađuje židovska književnost i filozofija. Mišna. Midraš, Talmud. Kabala; židovski praznici (šabat, Roš Hodeš, Roš Hašana, Jom Hakipurim, Sukot, Pesah, šavout, Hanuka, Purim). židovski kulturni obredi. židovski spomendani; židovski običaji. židovski simboli. Židovi u Hrvatskoj.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanju, sudjelovanje u raspravi, posjet židovskoj općini, studiranje literature.	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> da
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 70% ispit	
Literatura	Obavezna: Kotel Da-Don, Židovstvo – život, teologij i filozofija, Zagreb, 2004; Keller, W., Povijest židova od Biblijskih vremena, Zagreb 1992. Preporučena: Lux, V., Kabala. Tajna nauka drevnih Hebreja, Zagreb 1982; Talmud, Rijeka 1982; Švob, M., Židovi u Hrvatskoj; Robinson, M., Antologija hebrejske književnosti; Roth, C., Židovi u kulturi čovječanstva; Goldstein, D., Židovska mitologija; Koš, J., Alef bet židovstva, Zagreb 1999.,	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Fp7100	Opća i individualna etika	
Težina kolegija: 2. stupanj-razvojni	Uvjeti za upis kolegija: Položeni uvjeti iz druge godine	ECTS bodovi: 4
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 3+2) predavanja seminar —	Broj sati aktivne nastave: 75
Ciljevi kolegija	Naznačiti problematiku etike, subjektivne i objektivne motive etičkog djelovanja, u seminaru se susretati s etičkim problemima, osobito s onim koji su trenutno aktualni.	
Sadržaj kolegija	Predavanja iz etike započinju istraživanjem etičkog relativizma i suvremenih nekognitivističkih i kognitivističkih metaetičkih teorija. Obrađuju se pitanja kao što su mogućnosti i istinosna vrijednost moralnih sudova, utemeljenje moralnih iskaza i sl. Glavni dio čini filozofsko istraživanje i tumačenje ljudskog djelovanja, njegova motivacija s posebnim vidikom na ljudsku slobodu. Suočivši se s pojmom moralne vrijednosti, traži se njezino utemeljenje i objašnjenje. Teme individualne etike usmjeruju se najprije na tri glavna čovjekova odnosa: prema Bogu, prema drugom čovjeku i prema samom sebi. Tu se traže načela pravilnog postupanja, pri čemu se ističe traženje istine i smisla kao čudoredni stav, spoznaja samog sebe, samoodgoj, nesebičnost u odnosu prema drugima. Razvija se nauk o temeljnim ljudskim krepostima, u tom je okviru govor i o svijesti odgovornosti, strahopoštovanju prema ljudskoj osobi, posebno o životu u ljubavi u obitelji, među prijateljima, u društvenoj zajednici.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u raspravama, učenje literature, sudjelovanje u seminaru i pisanje eseja.	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> ne
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 50% ispit; seminar 20%	
Literatura	Obavezna: Aristotel, Nikomahova etika, Zagreb 1992; Kant, I., Metafizika čuroređa, Zagreb 1998; Hare, R. M., Jezik morala, Zagreb 1998; Frankena W. K., Etika, Zagreb 1998; MacIntyre, A., Za vrlinom. Studije o teoriji morala, Zagreb 2002. Preporučena: Romić, J. R., Personalistička etika, Zagreb 1973; Koprek, I., Kao dio mene. Etika-krepost-prijateljstvo, Zagreb 1995; Talanga, J., Uvod u etiku, Zagreb 1999; Wojtzla, K., Temelji etike, Split 1998; Čehok, I.-Koprek, I., Etika - priručnik jedne discipline, Zagreb 1996; Gensler, H. J., Ethics. A contemporary introduction, London-New York 1998; MacIntyre, A., A short history of ethics, New York 1996; Ricken, F., Allgemeine Ethik, Stuttgart 1998; Ricken, F., Gemeinschaft, Tugend, Glück. Platon und Aristoteles über das gute Leben, Stuttgart 2004; Spaemann, R., Glück und Wohlwollen, Stuttgart 1989; Taylor, Ch., The ethics of authenticity, Cambridge-London 1992.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Fp8400	Povijest filozofije novog vijeka	
Težina kolegija: 2. stupanj-razvojni	Uvjeti za upis kolegija: Položeni uvjeti iz druge godine	ECTS bodovi: 5
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 3+2) predavanja vježbe =	Broj sati aktivne nastave: 75
Ciljevi kolegija	Obraditi novovjekovne filozofske pravce i predstaviti glavne predstavnike novovjekovne filozofije, čitati i komentirati filozofske tekstove iz toga razdoblja.	
Sadržaj kolegija	Povijest filozofije novog vijeka obuhvaća više važnih povijesnih razdoblja: 1. prethodno razdoblje renesanse sa slijedećim glavnim odsjecima: a) obnova antičke filozofije (platonizam, aristotelizam); b) renesansni filozofi prirode (G. Bruno, B. Telesio, T. Campanella, P. Gassendi); c) politička filozofija (N. Machiavelli, T. More, H. Grotius); d) skolastika u doba renesanse (dominikanska i isusovačka struja, F. Suarez). 2. Europski racionalizam: R. Descartes, G.W. Leibniz, B. de Spinoza, te B. Pascal i N. Malebranche. 3. Engleski empirizam: F. Bacon, T. Hobbes, J. Locke, G. Berkeley, D. Hume. 4. Francusko, njemačko i englesko prosvjetiteljstvo te J.J. Rousseau. 5. Immanuel Kant. 6. Njemački klasični idealizam: J.G. Fichte, F.W.J. Schelling i G.W. F. Hegel.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u raspravama i vježbama, pisanje eseja, učenje literature.	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	ispit je prenosiv na višu godinu studija? ne
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 70% ispit	
Literatura	<p>Obavezna: Filipović, V., Filozofija renesanse (Filozofska hrestomatija – FH - knj. 3), Zagreb 1956; Kangrga, M., Racionalistička filozofija (FH knj. 4) Zagreb, 1979; Petrović, G, Engleska empiristička filozofija (FH knj.5), Zagreb 1979; Pejović, D., Francuska prosvjetiteljska filozofija (FH knj. 6), Zagreb 1978; Filipović, V., Klasični njemački idealizam (FH knj. 7), Zagreb 1979; Banić-Pajnić, E., Filozofija renesanse, Hrestomatija filozofije (HF), sv. 3, Zagreb1996; Barbarić, D., Filozofija racionalizma. HF, sv. 5, Zagreb1997; Filozofija njemačkog klasičnog idealizma, HF., sv. 6, Zagerb, 1996 .</p> <p>Preporučena: Božičević, V., Filozofija renesanse /Filozofska hrestomatija knj. 3), Zagreb, 1996; Petrović, G., Engleska empiristička filozofija (FH knj. 5), Zagreb, 1979; Coreth, E., Einführung in die Philosophie der Neuzeit, Freiburg 1972; Verneaux, R., Histoire de la philosophie moderne, 18čme edition, Paris 1963;Coreth, E./Schondorf, H., Philosophie des 17. und 18. Jahrhunderts, Stuttgart 1983;Gadamer, H.G. Philosophisches Lesbuch, Bd. 2, Frankfurt am Main, 1967.</p>	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Fp3121	Estetika	
Težina kolegija: 3. stupanj-napredni	Uvjeti za upis kolegija: Položen ispit iz metafizike	ECTS bodovi: 3
Status kolegija: Obvezni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2+0) predavanja — —	Broj sati aktivne nastave: 30
Ciljevi kolegija	Pružiti osnovna znanja iz estetike	
Sadržaj kolegija	Uvod u estetiku kao filozofijsku disciplinu. Estetička problematika unutar zapadnoeuropske filozofije. Bitni problemi estetike. Estetičke kategorije. Umjetnost i povijest. Umjetnost i znanost. Umjetnost i tehnika. Iskustvo ljepote. Problem estetičke prosudbe i vrijednosti. Doživljavanje. Interpretacija (hermeneutika i povijesno mišljenje). Umjetnost i smisao. Religija i umjetnost.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u raspravama, studiranje literature	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> da
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi; 70% ispit	
Literatura	Obavezna: Aristotel, Poetika, Zagreb 1983; Damjanović, M., Strujanja u suvremenoj estetici, Zagreb 1966. Preporučena: Grlić, D., Estetika I-IV, Zagreb 1974-1979; Posavac, Z., Estetika u Hrvata, Zagreb 1986; Posavac, Z., Novija hrvatska estetika, Zagreb 1991; Vladić, V., Usud estetičkoga suda, Mostar 1998; Lotz, J. B., Asthetik aus der ontologischen Differenz, München 1984.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Rp6100	Biblija - Novi zavjet	
Težina kolegija: 2. stupanj-razvojni	Uvjeti za upis kolegija: Položeni uvjeti iz druge godine	ECTS bodovi: 6
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 4+2) predavanja vježbe =	Broj sati aktivne nastave: 90
Ciljevi kolegija	Obraditi pitanja o nastanku, autorima i temama novozavjetnih knjiga, čitati i komentirati novozavjetne tekstove.	
Sadržaj kolegija	1. U provom se dijelu obrađuju temeljna pitanja koja se tiču evanđelja. U egzegezi posebna se pozornost posvećuje podjeli, pregledu, strukturi i glavnim temama pojedinog evanđelja. 2. Uz Ivanovo evanđelje govori se i o drugim ivanovskim spisima. Ipak, najviše pažnje poklanja se evanđelju. Proučava se pitanje jedinstva ovog evanđelja. S tim je tijesno vezano i pitanje autora. Proučava se posebnost ovog evanđelja, ona se očituje u jeziku, stilu i temama koje obrađuje. Već je jezik ovog spisa teološki problem. 3. Prije govora o samim spisima govori se o osobi apostola Pavla. Postavlja se i pitanje autentičnosti Pavlovih spisa: koje su poslanice njegove, a koje drugopavlovske, od njegovih učenika. Pitanje pseudoepigrafije je inače poznato u Novom zavjetu. U uvodnom se dijelu govori o poslanici kao literarnoj vrsti koju je Pavao uveo u Bibliju, o formi, stilu i jeziku njegovih poslanica. U egzegetskom dijelu obrađuju se takozvane velike poslanice: Rim, Gal, 1. i 2. Kor.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u raspravama, učenje literature.	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> ne
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 70% ispit	
Literatura	Obavezna: Harrington, W. J., <i>Uvod u Novi Zavjet</i> , Zagreb 1975; Weiser, A., <i>Središnje teme Novoga zavjeta</i> , Zagreb 1981; Škrinjer, A., <i>Teologija sv. Ivana</i> , Zagreb 1975; Mandac, M., <i>Tumačenje Pavlovih poslanica</i> , Makarska 1998. Preporučena: Morris, L., <i>Ivan. Uvod i komentar</i> , Novi Sad 1988; Stott, J. R. W., <i>Ivanove poslanice. Uvod i komentar</i> , Novi Sad 1984; Tomić, C., <i>Savao Pavao. Vrijeme, život i djelo apostola Pavla</i> , Zagreb 1982; Holzner, J., <i>Pavao. Njegov život i poslanice</i> , Zagreb 1968. Dugandžić, I., <i>Biblijska teologija Novoga zavjeta</i> , Zagreb 2004. Gnilka, J., <i>Teologija Novoga zavjeta</i> , Zagreb 1999.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Rp7100	Povijest kršćanstva (I. i II.)	
Težina kolegija: 2. stupanj-razvojni	Uvjeti za upis kolegija: Položeni uvjeti iz druge godine	ECTS bodovi: 5
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 4+0) predavanja — —	Broj sati aktivne nastave: 60
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija upoznati studente o povijesti kršćanstva od početka do danas.	
Sadržaj kolegija	U predmetu se daje uvid u postanak, razvoj i širenje kršćanstva. Prvo se daje znanstveno utemeljenje, povijesnim izvorima i pomoćnim disciplinama. Obrađuju se potom važnija razdoblja poput apostolskog razdoblja, vrijeme progona i Konstantinovskog obrata (313.). Potom se govori o doseljavanju «barbarskih» plemena, pokršćavanje novih naroda i razdoblje srednjeg vijeka. Visoki Srednji vijek: sukob Crkve i države, (laička investitura i grgurovska reforma), križarski ratovi, prosjački redovi, školstvo i umjetnost. Kasnom Srednji vijek: raspad zapadnog jedinstva, inkvizicija... Novi vijek: uspjeh Reformacije i protureformacijski odgovor, kršćanstvo baroka i novonastale političke i idejne prilike... Kršćanstvo IX. i XX. stoljeća.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje nastavi, sudjelovanje u raspravi, učenje literature	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> ne
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 70% ispit	
Literatura	Obavezna: Jedin, H., Velika povijest Crkve, I. Zagreb 1972; III/1, Zagreb 1971; III/2, Zagreb 1993; Franzen, A., Pregled povijesti Crkve, Zagreb 1970; Katić, L., Poviest Katoličke Crkve, Zagreb 1942. Goluža, B., Povijest Crkve, Mostar 1998. Preporučena: Jelenić, J., Povijest Hristove Crkve, I-III, Zagreb 1924. 1928. 1931; Franzen, A., Pregled povijesti Crkve, Zagreb 1970; Hamman, A., Svagdašnji život prvih kršćana, Zagreb 1983; .	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Fp6100	Filozofija prirode (Kozmologija)	
Težina kolegija: 3. stupanj-napredni	Uvjeti za upis kolegija: Položeni uvjeti iz druge godine	ECTS bodovi: 4
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 3+2) predavanja seminar ■	Broj sati aktivne nastave: 75
Ciljevi kolegija	Dati prikaz filozofskog pogleda na materijalnu stvarnost, u seminaru obraditi neke posebne teme iz filozofije prirode, osobito suvremenija kozmološka pitanja..	
Sadržaj kolegija	Filozofija prirode je filozofski studij tjelesnog svijeta. Tumače se osnovni pojmovi filozofije prirode i donosi povijesni razvoj slike svijeta (svemira). Detaljnije je protumačena protežnost, temeljna oznaka tjelesnosti i činjenica neposrednog iskustva, razlika između protežnosti i tjelesne supstancije. Detaljno se tumači kategorija supstancije, kvaliteta, kvantiteta (količina) i povezana pitanja (protežnost i broj). Daje se tumačenje aristotelovih kategorija (ubi, situs i habitus) koji se odnose na protežnost. Donosi se tradicionalno shvaćanje i formiranje suvremenog pojma prostora, osobito Newtonovo shvaćanje apsolutnog prostora i novijih relativističkih teorija. Tumači se odnos kretanja i vremena, tradicionalna i novija poimanja, kao i odnos kvaliteta i tjelesnog svijeta. Detaljno je protumačena teorija hilemorfizma, metafizičke strukture tijela, te odnos hilemorfističkih i atomističkih teorija. Govori se o životu, porijeklu i širenju života i čovjeka (trad. i suvr. teorije).	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje na seminaru i u raspravama, učenje literature	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> ne
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi; 20% seminar; 50% ispit	
Literatura	Obavezna: Aristotel, Fizika, (preveo T. Ladan), Zagreb 1987; Pavlović, B. U., Filozofija prirode, Zagreb 1978; Stadler, J., Kosmologija, Sarajevo 1909; Mišić, A., Filozofija prirode, (skripta) Zagreb 2001. Preporučena: Bajsić, V., Granična pitanja religije i znanosti. Studije i članci, Zagreb 1998, str. 249-357; Dieschner, M., Einführung in die Naturphilosophie, Darmstadt 1981; Selvaggi, F., Filosofia del mondo fisico, Roma 1971; Selvaggi, F., Filosofia del mondo – cosmologia filosofica, Roma 1985; Weiszaecker, C. F. v., Aufbau der Physik, München 1985.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Fp6110	Filozofija znanosti	
Težina kolegija: 4. stupanj-vrsni	Uvjeti za upis kolegija: Položeni uvjeti iz druge godine	ECTS bodovi: 3
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2+0) predavanja — —	Broj sati aktivne nastave: 30
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija upoznati studente s razvojem prirodnih znanosti.	
Sadržaj kolegija	U kolegiju se obrađuju opće značajke teorije znanosti. – Znanost i zdravi razum. – Originalnost znanstvene spoznaje. – Metode prirodnih znanosti. – Znanstvena bića i znanstveni zakoni. – Znanstvene teorije. – Inteligibilnost vlastita znanosti. – Noviji smjerovi. Govori se o razvoju prirodnih znanosti, njihovim vrstama i metodama djelovanja (deduktivno-aksiomatska i induktivna; induktivizam i hipotetičko-deduktivni uzor znanstvenog istraživanja). Govori se i o znanstvenoj spoznaji, općim značajkama znanstvenih teorija, o odnosu znanosti i temeljnih metafizičkih disciplina (metafizike i kozmologije, novim smjerovima u znanosti.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u raspravama, učenje literature.	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> da
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 70% ispit	
Literatura	Obavezna: Heisenberg, W., Promjene u osnovama prirodne znanosti, Zagreb 1998; Lelas S. – Vukelja, T., Filozofija znanosti, Zagreb 1996; Supek, I., Filozofija znanosti i humanizam, Zagreb 1995. Preporučena: Hofstetter, R., Filozofija, društvo i fizika, Zagreb 1997; Lelas, S., Promišljanje znanosti, Zagreb 1990; Moritz, H., Znanost, um i svemir, Zagreb 1998; Šikić, Z., Filozofija matematike, Zagreb 1995; Störker, E., Einführung in die Wissenschaftstheorie, 2. Aufl. Darmstadt 1977; Störker, E. u.a., Wissenschaftstheorie der Naturwissenschaften, Freiburg-München 1981.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Fp8500	Povijest suvremene filozofije	
Težina kolegija: 2. stupanj-razvojni	Uvjeti za upis kolegija: Položeni uvjeti iz druge godine	ECTS bodovi: 5
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 3+2) predavanja vježbe =	Broj sati aktivne nastave: 75
Ciljevi kolegija	Prikazati suvremene filozofske teorije i njihove glavne predstavnike, čitanje i komentiranje izabranih tekstova.	
Sadržaj kolegija	Nakon općenitog uvoda u ovaj dio povijesti filozofije obrađuju se slijedeće tematske cjeline: 1. Filozofije nakon Hegela; 2. Novokantovske škole; 3. Veliki začetnici suvremene misli; 4. Pozitivizam; 5. Filozofija života; 6. Novija ontologija, pragmatizam i utilitarizam; 7. Fenomenologija; 8. Filozofska antropologija; 9. Filozofija egzistencije; 10. Personalizam i filozofija dijaloga; 11. Filozofija "Frankfurtske škole" i neomarksizam; 12. Francuska filozofija i strukturalizam; 13. Hermeneutika; 14. Kritički racionalizam; 15. Neoskolastika (A. Rosmini, V. Gioberti, J. Maritain, J. Maréchal, E. Przywara, J. H. Newman, B. J. F. Lonergan, R. Guardini, M. Blondel, T. Chardin).	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u vježbama i raspravama, učenje literature	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	ispit je prenosiv na višu godinu studija? ne
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 70% ispit	
Literatura	Obavezna: Ayer, A. J., Filozofija u dvadesetom vijeku, Sarajevo 1990; Galović, M., Suvremena filozofija II (Hrestomatija filozofija sv. 8.), Zagreb 1996; Pejović, D., Suvremena filozofija Zapada, Zagreb 1979; te najnačajniji tekstovi filozofa toga razdoblja. Preporučena: Bazala, A., Povijest filozofije (sv. 3), Zagreb 1912; Filipović, V., Novija filozofija Zapada, Zagreb 1968; Šarčević, A., Filozofija modernog doba, Sarajevo 1986; Stegmüller, W., Hauptströmungen der Gegenwartsphilosophie (Bd. 1. und 2.), Stuttgart 1979; Wiedmann, F., Philosophische Strömungen der Gegenwart, Zürich 1972.; Wuchterl, K., Methoden der Gegenwartsphilosophie, Bern-Stuttgart 1977.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Rp2130	Islam	
Težina kolegija: 3. stupanj-napredni	Uvjeti za upis kolegija: Položeni uvjeti iz druge godine	ECTS bodovi: 3
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2+0) predavanja — —	Broj sati aktivne nastave: 30
Ciljevi kolegija	Predmet želi uvesti u islam, dajući osnovne povijesne i sadržajne podatke te pripomoći u prevladavanju povijesnih predrasuda i površnih sudova. Upućivanjem na izravne izvore islama želi se naznačiti povijesni pregled islamske religiozne misli, njezinog odnosa, ovisnosti, sličnosti i različitosti s drugim religijama i kulturama a napose s kršćanstvom.	
Sadržaj kolegija	Upućivanjem na izravne izvore islama želi se naznačiti povijesni pregled islamske religiozne misli, njezinog odnosa, ovisnosti, sličnosti i različitosti s drugim religijama i kulturama a napose s kršćanstvom. Nakon iznošenja osnovnih povijesnih podataka o vremenu i prostoru nastanka islama s naglaskom na "ummah" Prorokovu zajednicu, koja će postati ideal i model svakog islamskog društva. Objašnjava se i uloga proroka Muhameda u osnivanju islama, nastajanju Kur'ana, te njegovo mjesto u islamu kao religiji i kod islamskih vjernika. Posebna pažnja posvećena je Kur'anu, njegovu nastanku, sadržaju, podjeli, literarnim vidicima, te što on znači za vjernike muslimane, i za islamsku vjeru. Daju se osnove islamske "teologije", obrađuju se i osnove islamske etike te kulturne i religiozne tradicije (Šiiti, Suniti, Sufizam i drugi). Daje se uvid u trenutni odnos kršćanstva i islama, naznačuju poteškoće i mogućnosti dijaloga i suživota u današnjem vremenu.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u raspravama, učenje literature.	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> da
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi, 70% ispit	
Literatura	Obavezna: Bučan D., Vrijeme islama, Zagreb 1991; Hadžić O.N., Muhamed a.s. i Kur'an, Zagreb 1987; Hamidullah M., Muhamed A.S., Zagreb 1977.. Preporučena: Kur'an časni, Zagreb 1969; Du Ry. Carel J., Islamski svijet, Rijeka 1971; Džait H., Evropa i islam, Sarajevo 198; Smalagić N., Klasična kultura islama, Zagreb 1976; Smalagić N., Leksikon islama, Sarajevo 1990.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Pr0320	Bakalaureatski rad	
Težina kolegija: 4. stupanj-vrsni	Uvjeti za upis kolegija: Položeni uvjeti iz 4. godine	ECTS bodovi: 5
Status kolegija: obvezatni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: <input type="text"/>) Pisanje rada - -	Broj sati aktivne nastave: <input type="text"/>
Ciljevi kolegija	Pokazati sposobnost samostalnog sastavljanja pisanog rada.	
Sadržaj kolegija	Student, u dogovoru s profesorom, odabire temu i potrebnu literaturu te sastavlja pisani rad koji ima 5 ECTS opterećenje.	
Studentske obaveze	Izbor teme, u dogovoru s mentorom, proučavanje odgovarajuće literature i pisanje rada.	
Način polaganja ispita	Studij literature i pisanje rada.	ispit je prenosiv na višu godinu studija? ne
Ocjenjivanje studenata	Prosudba pisanog rada	
Literatura	Obavezna: Koristi se literatura koja odgovara temi koja se obrađuje. Preporučena: <input type="text"/>	

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU – HRVATSKI STUDIJI
FILOZOFSKI FAKULTET DRUŽBE ISUSOVE U ZAGREBU

*Primjeri izbornih predmeta
za program*

Filozofije i religijskih znanosti

Napomena: *izborni predmeti, prema našem programu, nestalni su dio programa koji se može mijenjati ovisno o inicijativi profesora i studenata. Osnovna je intencija da izborni predmeti budu tematski povezani s glavnim predmetima (što nije nužno), a služe da studenti mogu sami birati teme, sukladno svom interesu, i tako proširiti i upotpuniti svoje znanje i samostalno kreirati dio studija.*

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Fp6101	Filozofija osnovnih pojmova moderne fizike	
Težina kolegija: 4. stupanj-vrsni	Uvjeti za upis kolegija: Upis kolegija Filozofija prirode	ECTS bodovi: 3
Status kolegija: izborni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2+0) predavanja : ■ : ■	Broj sati aktivne nastave: 30
Ciljevi kolegija	Razmotriti osnovne pojmove moderne fizike i njihovu povezanost s filozofijom prirode (kozmozologijom).	
Sadržaj kolegija	U kolegiju se razmatraju osnovni pojmovi moderne fizike (znanosti) širem nego što su oni matematički i operativno određeni unutar struke (fizike, matematike) Tematske jedinice složene su tako da čine jedan logičan presjek fizike, koji donekle odražava i njezin povijesni razvitak koji počinje "Brojevima" a završava "Velikim praskom", odnosno nekim praktičnim etičkim i tehnološkim aspektima fizike i znanosti. Razmatrat će se teme: brojevi, prostor, dimenzije fizikalnih veličina i skale vrijednosti, dinamika i jednadžba gibanja, determinizam, simetrije, relativnost i kauzalnost, valna funkcija, elementarne čestice, veliki prasak, moderne naprave, nuklearno oružje i nuklearna energija.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u raspravama, učenje literature.	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	ispit je prenosiv na višu godinu studija? da
Ocjenjivanje studenata	40% sudjelovanje u nastavi; 60% ispit	
Literatura	Obavezna: Bajsić, V., Granična pitanja religije i znanosti, Zagreb 1998; Dadić Ž., Povijest ideja i metoda u matematici i fizici, Zagreb 1992. Preporučena: Bošković, J. R. Teorija prirodne filozofije, Zagreb 1974; Feynman, R., Osobitosti fizičkih zakona, Zagreb 1977; Russell, B., Mudrost zapada, Zagreb 1977.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		DIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Rp1101	Religijski obredi	
Težina kolegija: 3. stupanj-napredni	Uvjeti za upis kolegija: Upis diplomskog studija	ECTS bodovi: 3
Status kolegija: izborni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2+0) predavanja : ■ : ■	Broj sati aktivne nastave: 30
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija upoznati studente s najvažnijim oblicima religijskih obreda u kršćanstvu i drugim religijama (židovstvo, islam, hinduizam, budizam i drugi).	
Sadržaj kolegija	U kolegiju se obrađuju sljedeće teme: 1. Pojam i definicija religioznog kulta, obreda, liturgije. 2. Simboli i znakovi u religioznom kultu. 3. Riječ, glazba i geste u kultu. 4. Kulturni predmeti (odjeća, posuđe, ukrasi). 5. Kulturni prostor i vrijeme. 6. Prirodni elementi u kultu (napose kršćanskom): voda, kruh, vino, ulje, vatra, svjetlo, tamjan, sol, pepeo. 7. Povijest kršćanskog kulta. 8. Sudionici kršćanskog kulta (svećenik, službenici, narod). 9. Sakramenti – sveti kršćanski znakovi i njihovi obredi. 10. Euharistijsko slavlje – središnji kršćanski kult. 11. Blagoslovinе i drugi kršćanski obredi. 12. Kršćanska liturgijska godina.	
Studentske obaveze	Pohađanje nastave, sudjelovanje u raspravama, učenje literature	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	ispit je prenosiv na višu godinu studija? da
Ocjenjivanje studenata	40% sudjelovanje u nastavi, 60% ispit	
Literatura	<p>Obavezna: Adam, A., Uvod u katoličku liturgiju, Zadar 1993; Bezić, Ž., Znakovi – Simboli – Mitovi, Đakovo 1998; B., Duh i obred, Zadar 1998.</p> <p>Preporučena: Chevalier, J. – Gheerbrant, A., Rječnik simbola, Zagreb 1983; Škunca, Zagorac, V., Kristova svećenička služba, Zagreb 1997; Škobalj, A., Obredne gomile: na temelju arheoloških nalaza povijesno-teološka rasprava o religiji i magiji, Sveti Križ na Čiovu 1970; Badurina, A. (ur.), Leksikon ikonografije, liturgike i simbolike zapadnog kršćanstva, Zagreb 1979; Keler, J., Religiozni obredi, običaji i simboli, Beograd 1980; Eliade, M., Sveto i profano, Novi Sad 1986.</p>	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		DIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Rp1101	Religijski obredi	
Težina kolegija: 3. stupanj-napredni	Uvjeti za upis kolegija: Upis diplomskog studija	ECTS bodovi: 3
Status kolegija: izborni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2+0) predavanja : ■ : ■	Broj sati aktivne nastave: 30
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija upoznati studente s najvažnijim oblicima religijskih obreda u kršćanstvu i drugim religijama (židovstvo, islam, hinduizam, budizam i drugi).	
Sadržaj kolegija	U kolegiju se obrađuju sljedeće teme: 1. Pojam i definicija religioznog kulta, obreda, liturgije. 2. Simboli i znakovi u religioznom kultu. 3. Riječ, glazba i geste u kultu. 4. Kulturni predmeti (odjeća, posuđe, ukrasi). 5. Kulturni prostor i vrijeme. 6. Prirodni elementi u kultu (napose kršćanskom): voda, kruh, vino, ulje, vatra, svjetlo, tamjan, sol, pepeo. 7. Povijest kršćanskog kulta. 8. Sudionici kršćanskog kulta (svećenik, službenici, narod). 9. Sakramenti – sveti kršćanski znakovi i njihovi obredi. 10. Euharistijsko slavlje – središnji kršćanski kult. 11. Blagoslovine i drugi kršćanski obredi. 12. Kršćanska liturgijska godina.	
Studentske obaveze	Pohađanje nastave, sudjelovanje u raspravama, učenje literature	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	ispit je prenosiv na višu godinu studija? da
Ocjenjivanje studenata	40% sudjelovanje u nastavi, 60% ispit	
Literatura	<p>Obavezna: Adam, A., Uvod u katoličku liturgiju, Zadar 1993; Bezić, Ž., Znakovi – Simboli – Mitovi, Đakovo 1998; B., Duh i obred, Zadar 1998.</p> <p>Preporučena: Chevalier, J. – Gheerbrant, A., Rječnik simbola, Zagreb 1983; Škunca, Zagorac, V., Kristova svećenička služba, Zagreb 1997; Škobalj, A., Obredne gomile: na temelju arheoloških nalaza povijesno-teološka rasprava o religiji i magiji, Sveti Križ na Čiovu 1970; Badurina, A. (ur.), Leksikon ikonografije, liturgike i simbolike zapadnog kršćanstva, Zagreb 1979; Keler, J., Religiozni obredi, običaji i simboli, Beograd 1980; Eliade, M., Sveto i profano, Novi Sad 1986.</p>	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		DIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Rp7131	Religijske teme u hrvatskoj književnosti	
Težina kolegija: 2. stupanj-razvojni	Uvjeti za upis kolegija: Upis diplomskog studija	ECTS bodovi: 3
Status kolegija: izborni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2+0) predavanja : ■ : ■	Broj sati aktivne nastave: 30
Ciljevi kolegija	Upoznati studente s religijskom tematikom u hrvatskoj književnosti.	
Sadržaj kolegija	U kolegiju se obrađuju sljedeće teme: Religija kod prvih hrvatskih pisaca. Religija u hrvatskoj lirici. Religija u hrvatskoj epici. Religija u hrvatskoj drami. Religija u hrvatskom romanu. Hrvatski teolozi od 10. do 15. stoljeća. Hrvatski teolozi i školska teologija od 16. stoljeća do danas. Hrvatski teolozi izvan domovine. Izabrane teme i problemi naših znamenitih teologa. Hrvatka katolička književnost 20. stoljeća. Posebna se pozornost posvećuje hrvatskim kršćanskim književnicima koji su stvarali za vrijeme komunističke vlasti, zbog čega nisu mogli objavljivati svoja književna djela, od kojih su mnoga i danas ostala u rukopisu.	
Studentske obaveze	Prisustvovati predavanjima, sudjelovati u raspravama, učiti literaturu	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	ispit je prenosiv na višu godinu studija? da
Ocjenjivanje studenata	40% sudjelovanje u nastavi, 60% ispit	
Literatura	<p>Obavezna: Kokša, Đ., Hrvatska duhovna lirika, Rim, 1968; Jurica, N., Bog i hrvatska poezija XX stoljeća, Zagreb, 1991. Šimundža, D., Bog u hrvatskoj književnosti, MH, Zagreb 2004.</p> <p>Preporučena: Kokša, Đ., Hrvatska duhovna lirika, Rim, 1968; Jurica, N., – Petrač, P. U sjeni transcendencije, antologija, Zagreb, 1999; Kovačević, M., Ujevićvo pjesničko i mističko iskustvo, Zagreb, 1982; Špehar, M., Problem Boga u djelima Miroslava Krleže, Zagreb, 1987; Horvat, V. Prilog Matoševoj poetici: Camao – Prva pjesma – Baudelaire, Zagreb, 1994; Ivanišević, Đ., Očenaš iz Hrvatske, Zagreb, 1996.</p>	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Fp3210	Estetika	
Težina kolegija: 3. stupanj-napredni	Uvjeti za upis kolegija: Položen ispit iz metafizike	ECTS bodovi: 2
Status kolegija: izborni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 1+0) predavanja : ■ : ■	Broj sati aktivne nastave: 15
Ciljevi kolegija	Pružiti osnovna znanja iz estetike	
Sadržaj kolegija	Uvod u estetiku kao filozofijsku disciplinu. Estetička problematika unutar zapadnoeuropske filozofije. Bitni problemi estetike. Estetičke kategorije. Umjetnost i povijest. Umjetnost i znanost. Umjetnost i tehnika. Iskustvo ljepote. Problem estetičke prosudbe i vrijednosti. Doživljavanje. Interpretacija (hermeneutika i povijesno mišljenje). Umjetnost i smisao. Religija i umjetnost.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u raspravama, studiranje literature	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> da
Ocjenjivanje studenata	30% sudjelovanje u nastavi; 70% ispit	
Literatura	Obavezna: Aristotel, Poetika, Zagreb 1983; Damjanović, M., Strujanja u suvremenoj estetici, Zagreb 1966. Preporučena: Grlić, D., Estetika I-IV, Zagreb 1974-1979; Posavac, Z., Estetika u Hrvata, Zagreb 1986; Posavac, Z., Novija hrvatska estetika, Zagreb 1991; Vladić, V., Usud estetičkoga suda, Mostar 1998.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Fp6101	Filozofija znanosti Ruđera Boškovića	
Težina kolegija: 4. stupanj-vrsni	Uvjeti za upis kolegija: Bez uvjeta	ECTS bodovi: 3
Status kolegija: izborni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 1+0) predavanja : ■ : ■	Broj sati aktivne nastave: 15
Ciljevi kolegija	Prikazati osnovne teme Boškovićeve filozofije znanosti.	
Sadržaj kolegija	Uvod u kolegij bit će posvećen izlaganju Boškovićeve životnoga puta, a osobito pažljivo bit će obrađeni trenuci koji su ključni za njegov intelektualni životopis. Predavanje se usredotočuje na Boškovićevo remek djelo <i>Theoria philosophiae naturalis</i> . U odsječku o filozofiji prirode osobita pozornost bit će posvećena genezi Boškovićeve teorije sila. Posebna će raščlamba rasvijetliti ulogu koju je Bošković namijenio dedukciji, indukciji i analogiji u izgradnji svoje teorije sila i izvornom ustroju tvari. U usporedbi s Newtonovom i Leibnizovom filozofijom ustanovit će se što je tradicija, a što izvornost u Boškovićevu mišljenju. U zaključnom dijelu predavanja obradit će se neistražene dimenzije Boškovićeve djela, primjerice njegova promišljanja o slobodi, iskustvo pjevanja epigrama i rana recepcija teorije sila prije objelodanjivanja <i>Theoriae philosophiae naturalis</i> .	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u raspravama, učenje literature	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> da
Ocjenjivanje studenata	40% sudjelovanje u nastavi, 60% ispit	
Literatura	<p>Obavezna: Bošković, R., <i>Teorija prirodne filozofije</i>, Zagreb 1974; Kutleša, S., <i>Prirodnofilozofijski pojmovi R. Boškovića</i>, Zagreb 1993.</p> <p>Preporučena: Dadić, Ž., R. Bošković, Zagreb 1988; Marković, Ž., R. Bošković (1. i 2. dio), Zagreb 1968-1969; Pozaić, V. (ur.), <i>Filozofija znanosti Ruđera Boškovića</i>, Zagreb 1987.</p>	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Fp8211	Filozofija Tome Akvinskog	
Težina kolegija: 4. stupanj-vrsni	Uvjeti za upis kolegija: Bez uvjeta	ECTS bodovi: 4
Status kolegija: izborni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2+0) predavanja : ■ : ■	Broj sati aktivne nastave: 30
Ciljevi kolegija	Dati osnovna znanja Tomine filozofije kao najvažnijeg dijela srednjovjekovne skolastike.	
Sadržaj kolegija	Prvo se daju osnovne informacije o Tominim djelima, naznačuju se glavni izvori njegove filozofije, osobito aristotelizam, potom se obrađuju najvažnije teme njegove filozofije. Govori se o njegovim stavovima o odnosu vjere i filozofije, o njegovoj filozofiji naravi, gdje on uglavnom prihvaća Aristotelove temeljne teze. Upozorit će se i na razlike, odnosno novosti koje Toma pridonosi u skolastičkoj filozofiji. Posebna se pozornost poklanja Tominim stavovima u etici i političkoj filozofiji, gdje se ponovo jače oslanja na Aristotelovoj filozofiji.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u raspravama, učenje literature.	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	ispit je prenosiv na višu godinu studija? da
Ocjenjivanje studenata	40% sudjelovanje u nastavi; 60% ispit	
Literatura	Obavezna: Vereš, T., T. Iskonski mislilac, Zagreb 1979; Zbornik u povodu 700. obljetnice smrti Sv. Tome Akvinskoga (1227-1974, Zagreb 1974; Izabrani tekstovi. Preporučena: Gruber, C., Kršćanska filozofija u duhu Anđeoskog učitelja Sv. Tome Akvinskog, Zagreb 1880; Djela Tome Akvinskog, osobito: Izbor iz djela (De ente et essentia; Summa theologiae; Summa contra gentiles), Zagreb 1990.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Rp1003	Mistika	
Težina kolegija: 1. stupanj-temeljni	Uvjeti za upis kolegija: Bez uvjeta	ECTS bodovi: 2
Status kolegija: izborni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 1+0) predavanja : ■ : ■	Broj sati aktivne nastave: 15
Ciljevi kolegija	Predmet "Mistika" studentima želi posredovati osnovne pojmove mistike u njezinu sustavnom i povijesnom značenju.	
Sadržaj kolegija	Sve kulture i sve civilizacije poznaju mističnu problematiku, ako i ne uvijek pojam, mistike. U zapadnom je kulturnom krugu mistički odnos prema stvarnosti artikuliran i u biblijski utemeljenom kršćanstvu i u grčkoj filozofiji i njezinoj tradiciji. Naglasak redovito leži na ljudskom sjedinjenju s božanstvom i na napuštanju materije. Kršćanstva patristika nerijetko odnos čovjeka prema Bogu naziva mističnim, Kritika mističkog odnosa prema stvarnosti nerijetko je kritika religije kao takve. Kolegij stoga želi uočiti i tematski obraditi razne oblike kritike religije i mistike. Pri tom će se pokazati da kritika i religije i mistike ponekad nije ništa drugo do kritika krivo shvaćene i religije i mistike, što vodi prema osobnim i povijesnim nesporazumima (pozitivizam, Feuerbach, Marx, Sartre ...).	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u raspravama, učenje literature	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	ispit je prenosiv na višu godinu studija? da
Ocjenjivanje studenata	40% sudjelovanje u nastavi; 60% ispit	
Literatura	Obavezna: Caffarel, H., Škola moljenja, Zagreb 1979; Meister Eckhart, Knjiga božanske utjehe, Zagreb 1989. Preporučena: Izabrani tekstovi poznatih pisaca mističkih tekstova: Plotin, Ivan od Križa, Terezija Avilska.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		DIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Rp3121	Sakramenti	
Težina kolegija: 3. stupanj-napredni	Uvjeti za upis kolegija: Bez uvjeta	ECTS bodovi: 2
Status kolegija: izborni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 1+0) predavanja : ■ : ■	Broj sati aktivne nastave: 15
Ciljevi kolegija	Upoznati studente s kršćanskim sakramentima	
Sadržaj kolegija	Temeljne misli o sakramentima općenito. Fenomen sakramentalnosti – Definicija sakramenta – Vidovi sakramenata. Biblijsko, teološko i liturgijsko tumačenje svakog od sedam sakramenata. Krst. Potvrda. Euharistija. Pokora. Bolesničko pomazanje. Sveti red. Ženidba.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u raspravama, učenje literature	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	ispit je prenosiv na višu godinu studija? da
Ocjenjivanje studenata	40% sudjelovanje u nastavi; 60% ispit	
Literatura	Obavezna: Courth, F., Sakramenti, Đakovo 1997; Brajičić, R., Temeljne misli o sakramentima, (Skripta) Zgreb 1770; Preporučena: Bezić, Ž., Stare i nove tajne. Sakramenti danas, Makarska, 1979; Schillebeeckx, E. H., Krist sakramenat susreta s Bogom, Zagreb 1976; Zagorac, V., Kristova otajstva, Zagreb 1998; Schnitzler, T., O značenju sakramenata, Zagreb 1998; Brajičić, R., Temeljne misli o sakramentima, (Skripta) Zgreb 1970; Antić, A., Euharistija. Krist na žrtvenicima, u nama i među nama, Split 1982.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		DIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Rp3101	Ekzeziologija	
Težina kolegija: 3. stupanj-napredni	Uvjeti za upis kolegija: Bez uvjeta	ECTS bodovi: 3
Status kolegija: izborni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2+0) predavanja : ■ : ■	Broj sati aktivne nastave: 30
Ciljevi kolegija	Obraditi kršćanski nauk o crkvi.	
Sadržaj kolegija	Na pitanje, "što je Crkva?" odgovor tražimo prije svega u spisima Novog, ali i Starog zavejta jer se zavejta jer se Crkva od uvijek smatrala organskim nastavkom starozavjetnog Božjeg naroda. Novi zavjet, govoreći o Crkvi, ne razvija teorije, nego opisuje njezin život te o njemu intenzivno razmišlja. Ekzeziologija će stoga pitati kako pojedini novozavjetni spisi gledaju Crkvu. Zapazit će da se oni usredotočuju na dva glavna naziva: "Narod Božji" i "Tijelo Kristovo", koji izražavaju dva temeljna vidika pod kojima se Crkva može promatrati. Ekzeziologija istražuje otajstvene dimenzije crkvenog bića: njezin najdublji temelj u vječnoj Božjoj misli, njezino otajstveno rođenje na Kristovu križu, njezin život u Duhu koji je isti u Glavi i u udovima, a dan je svima, ne tek pojedinim službenicima.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u raspravama, učenje literature	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	ispit je prenosiv na višu godinu studija? da
Ocjenjivanje studenata	40% sudjelovanje u nastavi; 60% ispit	
Literatura	Obavezna: Brajičić, R., Bit i suvremenost Crkve – putovi vjerničke svijesti danas, Zagreb 1986; Schneider, A., Crkva Kristova – znak spasa, Zagreb 1990. Preporučena: Brajičić, R./Kopić, A./Roščić, N. M./Strle, A./Dimitrijević, D., Dogmatska konstitucija o Crkvi I i II, Zagreb 1977, 1981; Zovkić. M., Crkva kao narod Božji, Zagreb 1976.	

		DIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Rp4101	Kanonsko pravo	
Težina kolegija: 1. stupanj-temeljni	Uvjeti za upis kolegija: Bez uvjeta	ECTS bodovi: 3
Status kolegija: izborni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2+0) predavanja	Broj sati aktivne nastave: 30
Ciljevi kolegija	Dati osnovne informacije o crkvenom pravu.	
Sadržaj kolegija	Obrađuju se sljedeće teme: 1. Narav crkvenog prava; 2. Božji narod; 3. Služba i sveta vlast u Božjem narodu; 4. Unutrašnje uređenje Božjeg naroda; 5. Konkordatsko pravo, s naglaskom na ugovore Svete Stolice i Republike Hrvatske.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u raspravama, učenje literature.	
Način polaganja ispita	Usmeno i /ili pismeno	ispit je prenosiv na višu godinu studija? da
Ocjenjivanje studenata	40% sudjelovanje u nastavi; 60% ispit	
Literatura	<p>Obavezna: Zakonik kanonskog prava, Zagreb 1988 (LXVII+1029); Škalabrin, N., Uvod u kanonsko pravo, Đakovo 1994.</p> <p>Preporučena: Brkan, J., Opće odredbe Zakonika kanonskoga prava, Makarska 1997; Škalabrin, N., Uvod u kanonsko pravo, Đakovo 1994.</p>	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		DIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Rp7331	Biblijski korijeni ekonomije	
Težina kolegija: 2. stupanj-razvojni	Uvjeti za upis kolegija: Bez uvjeta	ECTS bodovi: 3
Status kolegija: izborni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2+0) predavanja : ■ : ■	Broj sati aktivne nastave: 30
Ciljevi kolegija	Studentima prezentirati suvremenu ekonomsku teoriju u elementarnom obliku. Teorijske zaključke ilustrirati primjerima iz Biblije.	
Sadržaj kolegija	Ekonomski problem: rješenje ekonomskog problema. Potražnja - izvođenje krivulje potražnje. Promjene funkcije potražnje. Ponuda - poduzetnik, proizvodnja, troškovi, ponuda. Cijene - uloga cijena u ekonomiji. Tržišne strukture. Konkurencija i monopol Cijene proizvodnih faktora-raspodjela-nejednakost. Intervencije države. Javne financije - uloga države-javna dobra. Makroekonomija - Monetarna makroekonomija. Međunarodna ekonomija. Privredni razvoj.	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u raspravama učenje literature.	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> da
Ocjenjivanje studenata	40% sudjelovanje u nastavi; 60% ispit	
Literatura	Obavezna: Babić, M., Makroekonomija XIV, izd. Mate, Zagreb, 2004; Babić, M., Mikroekonomska analiza, izd. Mate, Zagreb, 2000. Preporučena: Biblija	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		DIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Rp7121	Povijest kršćanstva u Hrvata	
Težina kolegija: 2. stupanj-razvojni	Uvjeti za upis kolegija: Povijest kršćanstva	ECTS bodovi: 3
Status kolegija: izborni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2+0) predavanja : ■ : ■	Broj sati aktivne nastave: 30
Ciljevi kolegija	Obraditi važnije događaje iz povijesti kršćanstva u hrvatskom narodu.	
Sadržaj kolegija	<p>Obrađuju se sljedeće teme: 1. pokršćavanje Hrvata i crkvena organizacija za vrijeme Hrvatskih kraljeva X. -XI: stoljeća; 2. Prosjački redovi u Hrvatskoj; Crkva u Srednjevjekovnoj Bosni i patareni; 3. Migracije katolika za vrijeme Bečkoga rata (1683.-1699.); Djelovanje redovnika (Pavlina i Isusovaca); 4. Jozefinizam u Hrvatskoj i njegove posljedice; 5. Crkva za vrijeme naopleonskih ratova i poslije Bečkog kongresa do Austrijskoga konkordata; 6. Biskup J. J. Strossmayer i njegovo djelovanje na vjerskom, kulturnom i političkom planu; 7. Katolički pokreti u 19. i 20. stoljeću. Katolička crkva u jugoslavenskim režimima; 8. Katolička crkva u demokratskoj Republici Hrvatskoj.</p>	
Studentske obaveze	Prisustvovanje predavanjima, sudjelovanje u raspravama, učenje laiterature.	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	ispit je prenosiv na višu godinu studija? da
Ocjenjivanje studenata	40% sudjelovanje u nastavi; 60% ispit	
Literatura	<p>Obavezna: Buturac, J./Ivandija, A., <i>Povijest Katoličke Crkve među Hrvatima</i>, Zagreb 1973; Šanjek, F., <i>Crkva i kršćanstvo u Hrvata</i>, Zagreb 1988; Šanjek, F., <i>Kršćanstvo na hrvatskom prostoru: pregled religiozne povijesti u Hrvata (7-20. st.)</i>, Zagreb 1991.</p> <p>Preporučena: Šagi-Bunić, T., <i>Katolička Crkva i hrvatski narod</i>, Zagreb 1983; Turčinović, J., <i>Katolička Crkva u južnoslavenskim zemljama</i>, Zagreb 1973; Katić, L., <i>Pregled povijesti Hrvata</i>, Zagreb 1938.</p>	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		DIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Rp7123	Religiozna arhitektura i umjetnost	
Težina kolegija: 2. stupanj-razvojni	Uvjeti za upis kolegija: Bez uvjeta	ECTS bodovi: 4
Status kolegija: izborni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 2+0) predavanja : ■ : ■	Broj sati aktivne nastave: 30
Ciljevi kolegija	Dati studentima osnovna znanja iz religijske arhitekture i umjetnosti u svijetu i Hrvatskoj	
Sadržaj kolegija	Predkršćanski sakralni prostori (poganski židovski, slavenski). Kršćanski sakralni prostor. Kršćanska umjetnost i simbolika. Crkveno graditeljstvo, slikarstvo, kiparstvo. Romanika u Hrvatskoj. Gotika u Hrvatskoj. Renesansna u Hrvatskoj. Barok u Hrvatskoj. Crkvena umjetnost 19. i 20. stoljeća u Hrvatskoj. Predkršćanski i kršćanski sakralni prostori na tlu Hrvatske. Sakralno graditeljstvo, slikarstvo, kiparstvo u Hrvatskoj. .	
Studentske obaveze	Pohađanje predavanja, sudjelovanje u raspravi, učenje literature.	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	ispit je prenosiv na višu godinu studija? da
Ocjenjivanje studenata	40% sudjelovanje u nastavi; 60% ispit	
Literatura	Obavezna: Bazin, G., Povijest umjetnosti, Zagreb 1968; Gattin, N./Pejaković, M., Starohrvatska sakralna arhitektura, Zagreb 1982; Ivandija, A./Kečkemet, D., Sakralna umjetnost u Hrvatskoj, Zagreb 1971. Preporučena: Gvozdanović, M., Značaj starohrvatske arhitekture za opću povijest europske predromanike, Split 1978; Karaman, Lj., Pregled umjetnosti u Dalmaciji, Zagreb 1952; Marasović, T., Prilozi istraživanju starohrvatske arhitekture, Split 1978; Kniewald, D., Crkvena umjetnost u Hrvatskoj, Zagreb 1943.	

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU Studij filozofije i religijskih znanosti - FFDI		PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
Kolegij: oznaka: Rp7122	Hrvatska religiozna glazbena baština	
Težina kolegija: 2. stupanj-razvojni	Uvjeti za upis kolegija: Bez uvjeta	ECTS bodovi: 2
Status kolegija: izborni	Oblik izvođenja nastave: (→ tjedno p+s/v: 1+0) predavanja : ■ : ■	Broj sati aktivne nastave: 15
Ciljevi kolegija	Dati osnovne podatke o hrvatskoj crkvenoj glazbenoj baštini	
Sadržaj kolegija	Crkvena glazba od početaka do naših dana u Hrvatskoj i u svijetu. Crkveni koral i napjevi. Citara octocorda. Liber cantualis. Glagoljaško pjevanje. Religijski elementi u hrvatskih glazbenika kroz povijesna razdoblja. Najvažniji hrvatski crkveni glazbenici. Obvezna literatura:	
Studentske obaveze	Pohađanje nastave, sudjelovanje u diskusijama, učenje literature	
Način polaganja ispita	Usmeni i/ili pismeni	<i>ispit je prenosiv na višu godinu studija?</i> da
Ocjenjivanje studenata	40% sudjelovanje u nastavi; 60% ispit	
Literatura	Obavezna: Županović, L., Stoljeća hrvatske glazbe, Zagreb 1980; Blajić, P.Z. – Topić, S. – Steiner, M. – Špralja, I., Crkvena glazba. Priručnik za bogoslovna učilišta, Zagreb, 1988. Preporučena: Mihanović – Salopek, H., Hrvatska himnodija od srednjeg vijeka do preporoda, Split, 1992; Pavlinski zbornik 1644., Zagreb, 1998; Špralja, I., Cithara octochorda, Glazbeni zbornik zagrebačke crkve iz 18. stoljeća..., Zagreb, 1998.	

3.3. Struktura studija, ritam studiranja i obveze studenata:

Preddiplomski studiji *filozofije i religijskih znanosti*, *filozofije i latinskog jezika* i *filozofije*, traju po tri godine (šest semestara). Diplomski studij *filozofije i religijskih znanosti* traju dvije godine (četiri semestara). Semestar traje 30 tjedana, a radni tjedan 5 dana. Tijekom akademske godine određena su barem tri ispitna roka (ljetni, jesenski i zimski). Svaki se kolegij sastoji od predavanja i drugih studijskih programa koji su prikladni za svladavanje sadržaja pojedinog kolegija. Sukladno ECTS bodovnom sustavu svaki se oblik nastave u okviru postojećih kolegija posebno boduje, ispituje i ocjenjuje.

Predavanja – usmenim se izlaganjem daje studentima temeljne uvide i tumačenja tematskog sadržaja pojedinih kolegija i potiče raspravu, koja se preporuča u svim predmetima. Pored rasprave predviđene su i *vježbe* koje se sastoje od čitanja i komentiranja izvorne literature i spremanja kraćih eseja. Predavanja su obvezni dio kolegija a nadopunjavaju se odgovarajućom literaturom koja služi za pripremu ispita.

Izborni kolegiji – sadržajem nadopunjuju obvezne kolegije tako što svojim sadržaje detaljnije obrađuju specifična pitanja iz glavnih kolegija ili su im tematski bliski. U pravilu student sam bira koje će izborne predmete upisati, na svom ili drugim učilištima, važno je skupiti određeni broj ECTS bodova.

Seminari - su praktični oblik nastave a služe produblivanju znanja stečenih na predavanjima osobito glavnih disciplina. Seminari su uglavnom uklopljeni u satnicu glavnih disciplina. Na seminarima se očekuje veće sudjelovanje studenata kroz pripremu pojedinih tema, vođenju i sudjelovanju u raspravama. Student mora upisati određeni broj seminara no sam bira temu seminara.

Pisani radovi – su važan dio studija, osobito diplomskog, u njima student stiče tehnike znanstvenog rada i pisanja znanstvenih radova. Teme pojedinog pisanog rada student dogovara s profesorom i mentorom. Temu diplomskog rada odobrava Dekan fakulteta.

Pedagoško-didaktički kolegiji – obvezni su za diplomski studij, nastavni smjer, pripremaju studente za neposredni rad u obrazovnim ustanovama. Kolegije koji nisu organizirani na FFDI student će pohađati na drugim visokoškolskim ustanovama i prikupiti dovoljan broj bodova (ukupno 60 ECTS).

Završna ocjena pojedinog kolegija, seminara ili pisanog rada (na preddiplomskom studiju) ovisit će u prosjeku 30% za aktivno sudjelovanje u nastavi, 70% raspravama, pisanim radovima i pokazanom znanju na ispitu. Na diplomskom je studiju taj odnos 40% naprama 60%.

Opća prava i obveze studenata određeni su člankom 57. Statuta Sveučilišta u Zagrebu. Pohađanje predavanja, seminara i vježbi je obvezno za svakoga koji je upisan kao redoviti student. Izostankom s predavanja gubi se pravo na ECTS bodove. Studenti su obvezni od početka studija evidentirati napredak svog studija u posebnom portfelju. Studenti na prvoj godini studija dobivaju tutora iz redova sveučilišnih nastavnika koji mu savjetom pomažu u studiju i koji prati njihov napredak na temelju spomenutog portfelja. Kod odabira teme za bakalaureatski ili diplomski (magistarski) rad student ima pravo na odabir mentora iz redova odgovarajućih predmetnih nastavnika.

Uvjeti upisa studenata u sljedeći semestar, odnosno sljedeću godinu studija:

Ne postoje posebni uvjeti upisa studenta u sljedeći semestar, već samo u sljedeću godinu studija. Za upis u drugu studijsku godinu preddiplomskog studija student mora

sakupiti barem 45 ECTS bodova iz kolegija na prvoj godini studija, od toga najmanje 30 bodova iz obveznih kolegija.

Za upis u treću studijsku godinu student također mora sakupiti barem 45 ECTS bodova na drugoj godini studija, od toga najmanje 30 bodova iz obveznih kolegija. U slučaju da nije ispunio sve obveze iz prve godine studija mora sakupiti preostale bodove na prvoj godini studija (do 15 bodova), a razliku od 45 bodova iz obveznih kolegija na drugoj godini studija.

Studenti su dužni upisati nepoloženi obvezni kolegij u narednoj akademskoj godini. Umjesto izbornog kolegija može upisati drugi izborni kolegij.

Student je dužan do kraja preddiplomskog studija ispuniti sve obveze utvrđene nastavnim programom. S obzirom da je prag za upis u drugu godinu studija najmanje 45 ECTS bodova, a za upis u treću godinu 90 bodova, preddiplomski studij može trajati najviše do četiri godine pod uvjetom da je student do kraja 3. godine studija sakupio barem 135 bodova.

Student ostvaruje pravo na upis na diplomski studij u okviru upisnih kvota koje odobrava Senat a na prijedlog i prema selektivnim kriterijima (utvrđeni općim aktima) Filozofskog fakulteta Družbe Isusove u Zagrebu. Natječaj za diplomski studij raspisuje se najmanje mjesec dana prije početka nastave.

Za upis u drugu godinu studijsku godinu diplomskog studija - znanstveni smjer – student mora skupiti barem 45 bodova iz kolegija na prvoj godini studija, od toga najmanje 30 bodova iz obveznih kolegija. Student je dužan do kraja diplomskog studija – znanstveni smjer – ispuniti sve obveze utvrđene nastavnim programom. S obzirom da je prag za upis u drugu godinu studija minimalno 45 bodova, diplomski studij može trajati najviše do tri godine pod uvjetom da je student do kraja 2 godine studija skupio barem 90 bodova.

Diplomski studij – nastavni smjer- može trajati najviše godinu i pol (tri semestra) pod uvjetom da je student do kraja prve godine studija sakupio barem 45 bodova.

Preuvjeti upisa pojedinog kolegija ili skupine kolegija:

Na predavanja obveznih i izbornih kolegija mogu se upisati svi koji, sukladno statusu studenta, imaju na to pravo. Broj sudionika obveznih kolegija nije ograničen, dok se broj sudionika na izbornim kolegijima može ograničiti prethodno položenim godinom, ispitom izli znanjem stranog jezika. Broj sudionika seminarara ograničen je između najmanje 10 i najviše 15 studenata. U izbornim kolegijima i seminarima mogu sudjelovati samo oni koji su se na vrijeme upisali na listu. Iste teme seminarara i izbornih kolegija mogu se ponuditi najviše dva puta u toku studija (preddiplomskog i diplomskog), kako bi ponuda bila bogatija a studenti imali veći izbor. Na početku akademske godine nudi se studentima opširan studijski program u kojem su detaljno navedeni svi kolegiji i oblici nastave koji se u okviru pojedinog kolegija nude. Pored imena nastavnika i naslova kolegija naveden je tako kratki sadržaj, bodovna vrijednost, literatura, semestar kada se održava, način ispitivanja, uvjeti za upis (ako postoje) i terminski plan. Ako se prijavi manje od 10 studenata za određeni izborni kolegij ili seminar oni se neće održati. U načelu studenti ne mogu upisati kolegije i seminare iz više razine ukoliko nisu uspješno završili barem dvije trećine obveza iz niže razine.

3.4. Popis kolegija i/ili modula koje studenti mogu izabrati s drugih studija.

Pored zajedničkih kolegija na HS studenti mogu, na drugim studijima, upisati sve izborne kolegije, pedagoško-didaktičke kolegije i seminare uz dogovor sa svojim mentorom. Upis obveznih kolegija na drugim studijima, u dogovoru s mentorom i studentom, odobrava

dekan FFDI. Student može pisati i pisane radove s profesorima s drugih studija uz prethodnu suglasnost mentora i dekana.

3.5. Popis kolegija i/ili modula koji se mogu izvoditi na stranom jeziku (uz navođenje jezika).

Izborni kolegiji i seminari mogu se izvoditi na stranom jeziku. Redoviti jezik izvođenja nastave gostujućih nastavnika je engleski, dok je izvođenje nastave na njemačkom, francuskom i talijanskom jeziku moguć ako sa javi dovoljan broj studenata koji govore i pišu na tom jeziku.

3.6. Kriterij i uvjeti prijenosa ECTS-bodova.

Pripisivanje bodovne vrijednosti kolegijima koje studenti mogu izabrati s drugih studija na sveučilištu ili drugim visokim učilištima, određeni su kriterijima i uvjetima prijenosa ECTS-bodova koji su propisani općim aktima Sveučilišta u Zagrebu i zakonskim odredbama Republike Hrvatske.

3.7. Način završetka studija.

Preddiplomski studij završava polaganjem svih ispita te izradom i obranom bakalaureatskog rada od 6 ECTS bodova.

Diplomski studij završava polaganjem svih ispita te izradom i obranom magistarskog rada (od 15 ECTS bodova za nastavnički smjer i 30 ECTS bodova za znanstveni smjer) te komprehenzivnog ispita. Prijavu za obranu bakalaureatskog ili magistarskog rada i komprehenzivnog ispita student podnosi Studentskoj službi u vrijeme podnošenja prijave za ispit. Redoviti rokovi za obranu bakalaureatskog ili magistarskog rada su kao kad i redoviti ispitni rokovi. Na zahtjev studenta, može se iznimno odrediti i drugi termin za obranu bakalaureatskog ili magistarskog rada i komprehenzivnog ispita. Točan nadnevak obrane bakalaureatskog rada oglašava se barem 8 dana prije obrane. Točan nadnevak obrane magistarskog rada i komprehenzivnog ispita određuje i oglašava povjerenstvo za obranu teme i komprehenzivni ispit, najmanje 30 dana prije obrane i ispita. Na osnovi zapisnika o obrani bakalaureatskog ili magistarskog rada i komprehenzivnog ispita Studentska služba unosi podatke o uspjehu u kartoteku Studentske službe i matičnu knjigu diplomiranih studenata i izdaje potvrđnicu o diplomiranju, koja važi do izdavanja diplome.

3.8. Uvjeti pod kojima studenti koji su prekinuli studij ili su izgubili pravo studiranja na jednom studijskom programu mogu nastaviti studij.

Ukoliko nije riječ o pravu na mirovanje obveze (članak 58. Statuta Sveučilišta u Zagrebu) studenti koji su prekinuli studij imaju pravo nastaviti preddiplomski studij ako je prosjek ocjena položenih kolegija barem 3 (dobar) s time da uz plaćanje moraju sakupiti dovoljno bodova da bi ispunili minimalne uvjete za upis u višu godinu studija (45 ECTS bodova).

4. UVJETI IZVOĐENJA STUDIJA

4.1. Mjesto izvođenja studijskih programa

Studijski programi Filozofskog fakulteta Družbe Isusove, Hrvatskih studija – Sveučilišta u Zagrebu, izvode se na adresi: Jordanovac 110, 10000 ZAGREB.

4.2. Podaci o prostoru i oprema predviđena za izvođenje studija.

Filozofski fakultet Družbe Isusove u Zagrebu posjeduje novu zgradu Fakulteta, korisne površine 2473 m², s namještenim dvoranama za predavanja i seminare. Fakultet posjeduje i novu zgradu biblioteke, korisne površine 1960 m², u kojoj se nalazi bogata zbirka stručnih časopisa i knjiga, ukupno oko 150000 svezaka, veliku čitaonicu s priručnom bibliotekom, trajno dostupnom studentima. Fakultet posjeduje suvremenu elektroničku i računalnu opremu, dvije računalne učionice (jednu u zgradi fakulteta i drugu u zgradi biblioteke) koje su trajno dostupne studentima i profesorima. Uz zgradu fakulteta i biblioteke uređen je okoliš i izgrađeno prostrano parkiralište.

4.3. Imena nastavnika i broj suradnika koji će sudjelovati u izvođenju svakog kolegija pri pokretanju studija.

Svi redoviti i izvanredni profesori, docenti i asistenti, djelatnici Filozofskog fakulteta Družbe Isusove u Zagrebu, imaju izbor u znanstveno nastavna zvanja sukladno proceduri za visokoškolska crkvena učilišta u svijetu.

(Vidi prilog – 2)

Redoviti profesori

Prof. dr. sc. Ivan Koprek – *opća i individualna etika, socijalna etika, filozofija kulture.*
 Prof. dr. sc. Hrvoje Lasić – *fenomenologija i filozofija religije, povijest filozofije novog vijeka*
 Prof. dr. sc. Ivan Macan – *filozofija spoznaja, analitička filozofija, logika, latinski*
 Prof. dr. sc. Valentin Pozaić – *kršćanska etika, bioetika, specijalna pitanja kršćanske etike*

Izvanredni profesori

Prof. dr. sc. Vladimir Horvat – *granična pitanja književnosti i filozofije*
 Prof. dr. sc. Josip Jelenić – *sociologija i katolička društvena etika*
 Prof. dr. sc. Marko Matić – *tumačenje Starog zavjeta, Teologija o Bogu*
 Prof. dr. sc. Anto Mišić – *metafizika, filozofija prirode, ranokršćanska književnost i filozofija*
 Prof. dr. sc. Božidar Nagy – *međureligijski dijalog*
 Prof. dr. sc. Ladislav Nemet – *kršćanska antropologija, eshatologija*
 Prof. dr. sc. Nikola Stanković – *filozofija o Bogu, povijest antičke filozofije*
 Prof. dr. sc. Marijan Steiner – *kršćanska antropologija, kulturni obredi,*
 Prof. dr. sc. Aantun Trstenjak – *religijska metodika i didaktika*

Docenti

Doc. dr. sc. Mijo Nikić – *psihologija, povijest religija, psihologija religije*
 Doc. dr. sc. Ivan Šestak – *filozofska antropologija, povijest suvremene filozofije*

Asistenti

Dr. sc. Ivo Antunović – *temelji objavljene religije*
 Mr. sc. Stjepan Fridl – *uvod u religijske znanosti*
 Mr. sc. Ivan Hang – *matematička i moderna logika*
 Dr. sc. Kristijan Krkač – *filozofija spoznaje, analitička filozofija*
 Dr. sc. Danijel Mišćin – *metafizika*
 Mr. sc. Ivica Musa – *povijest kršćanstva, islam*
 Mr. sc. Damir Mladić – *etika*
 Mr.sc. Pero Vidović – *biblija Starog i Novog zavjeta, klasični jezici*

Vanjski suradnici - predavači

Doc. dr. sc. Erna Banić-Pajnić – *povijest filozofije*
 Mr. sc. Vesna Bilić – *pedagogija i didaktika*
 Dr. sc. Vesna Btovanja – *povijest filozofije*
 Mr. sc. Jasminka Domaš – *judaizam*
 Prof. dr. sc. Hrvoje Domitrović – *seminar*
 Dr. sc. Anto Gavrić – *povijest filozofije*
 Dr. sc. Filip Grgić – *povijest filozofije, latinski*
 Prof. dr. sc. Mislav Ježić – *indijska filozofija, istočne religije*
 Doc. dr. sc. Ivan Karlić – *teološki predmeti*
 Prof. dr. sc. Pavao Knezović – *latinski jezik*
 Doc. dr. sc. Stipe Kutleša – *filozofija znanosti*
 Dr. sc. Ivan Leutar – *katolička društvena etika*
 Dr. sc. Zdravka Leutar – *sociologija*
 Dr. sc. Vlado Lončarević – *religijske teme u književnosti*
 Doc. dr. sc. Winfried Löffler – *filozofija o Bogu i analitička filozofija*
 Prof. dr. sc. Marta Ljubešić – *psihologija*
 Dr. sc. Ivan Markešić – *sociologija religije*
 Muftija Ševko Omerbašić - *islam*
 Dr.sc. Krunoslav Pisk – *filozofija prirode*
 Prof. dr. sc. Josef Quitterer – *antropologija*
 Doc. dr. sc. Ivan Kordić – *mistika, hermeneutika*
 Dr. sc. Franjo Vidović – *Biblija – NZ*
 Dr. sc. Josip Šimić – *Bog objave*
 Doc. dr. sc. Stjepan Tadić – *sociologija*
 Doc. dr. sc. Josip Talanga – *latinski, politička filozofija*
 Doc. dr. sc. Ivan Tikvić – *filozofija znanosti*

4.5. Popis nastavnih radilišta (nastavnih baza) za provođenje praktične nastave.

Prema studijskom programu nije predviđeno izvođenje praktične nastave izvan prostorija Fakulteta i biblioteke.

4.6. Optimalni broj studenata koji se mogu upisati s obzirom na prostor, opremu i broj nastavnika.

Optimalan je broj studenata koji se mogu upisati na prvu godinu preddiplomskog studija **100** studenata i to:

- **70** (40+20+10) za *filozofiju i religijske znanosti* - (dvopredmetni)
- **20** (15+5) za *filozofiju i latinski jezik* - (dvopredmetni)
- **10** (5+5) za *filozofiju* - (jednopredmetni)

S obzirom na prostor, opremu i broj nastavnika, optimalan je broj svih studenata na preddiplomskom i diplomskom studiju, koji mogu studirati na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu, oko 650 studenata.

4.7. Procjena troškova studija po studentu

Procjenjujemo da će troškovi studija po studentu biti u okvirima troškova za studente koji studiraju područje humanističkih znanosti u Hrvatskoj.

4.8. Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe studijskog programa, a posebno način sudjelovanja studenata u ocjenjivanju studijskog programa.

Kvalitetu i uspješnost izvedbe studijskog programa pratit će redovite evaluacije, domaće i međunarodne, kao i posebno fakultetsko povjerenstvo. Studenti će pratiti kvalitetu i uspješnost izvedbe studijskih programa sudjelujući u fakultetskom povjerenstvu, te kroz provođenje studentskih anketa, barem jednom godišnje, u kojoj će se vrednovati rad pojedinih profesora, izvođenje nastave, funkcioniranje rada biblioteke i učinkovitost uprave fakulteta.